

Iskaja vsak četrtak in velja
s poštnino vred ali v Mari-
boru s pošiljanjem na dom
za celo leto 32 Din, pol leta
18 Din, četrta leta 8 Din. Izven
Jugoslavije 64 Din. Naročnina
se pošlje na upravnništvo
»Slov. Gospodarja« v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. —
List se dopušlja do odpo-
vedil. Naročnina se plačuje
v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Rokopis
se ne vračajo. Upravnništvo
sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.
Cene inseratom po dogovoru.
Za večkratne oglase primeren
popust. Nezaprte reklamacije
so poštnine proste. Čekovalni
račun poštnega urada Ljub-
ljana 10.603. Telefon inter-
urban 113.

49. številka.

Maribor, dne 9. decembra 1926.

60. letnik.

Ob dvajsetletnici naše izobraževalne organi- zacije.

(Govor poslanca dr. Hohnjeca na občnem zboru Prosvetne
zveze v Mariboru 29. novembra t. l.)

Dvajset let dela leži za nami. Bilo je to plemenito de-
lo, porojeno iz najčistejših in vzvišenih nagibov, vršeno z
vzledno požrtvovalnostjo. Bilo je na plodonosno delo ka-
kor redko katero drugo. Njegov plod pa je ta: slovenski
narod, četudi med najmanjšimi po številu, zavzema v kro-
gu kulturnih narodov Evrope višje in širje mesto kakor
drugi narodi, ki razpolagajo z večjim številom članov in
z večjimi količinami gmotnih sil.

Dvajset let je primeroma kratka doba, pa velevažna.
Ti dve desetletji sta prinesli za Evropo in druge dele sveta
večje in važnejše spremembe na političnem, gospodar-
skem in kulturnem polju, nego so prej prinesla stoletja.

Starodavni cesarski in kraljevski prestoli so se zru-
šili, kakor da so iz pajčevine. Tisti možje, ki so z njih ka-
kor iz nekake nadzemljeke vzvišenosti komandirali na-
rodom in državam, so morali kakor »Ubežni kralj« v pes-
mi bežati v tujino. Narodi so strli okrove, v katere jih je
vkvotala državna politika, ki jih je smatrala samo kot pred-
met in sredstvo za svoje cilje. Dvignili so se, da postanejo
nositelji politike in vršilci svoje lastne volje. Nižji in de-
lovni sloji so pred svetom izrazili in uveljavili svojo za-
htevo, da nóčejo več biti samo predmet izkoriščevanja v
rokah brezsrčno krutega kapitalizma. V Rusiji so šli še
dalje ter so z izkoriščevalci vred hoteli porušiti tudi ves
narodnogospodarski sestav in red, v čemer pa niso tako
uspeli, kakor so želeli.

Tekom zadnjih dvajset let se je politična karta Evro-
pe spremenila. Države so se spremenile in predrugačile
po obsegu in vsebini. Velike so se zmanjšale, male pove-
čale. Narodi, ki so prej stanovali v tuji hiši, so dobili svoj
lasten dom = lastno državo. Ti dogodki dokazujejo, kako
se države spreminjajo, rastejo, padajo in izginjajo, narodi
pa ostajajo. Narod je prvobitnost in prirodnost, država pa
je poznejše in drugorečno, ona je tvorba, v kateri narod
izgradi svojo osebnost. »Država predstavlja«, kakor piše
nemški pisatelj Kjellen, »samo plod, zunanji izraz in do-
vršitev narodnega duha, a ne koren, iz katerega je vznikel
narod.« Angleški zgodovinar Green pa pravi: »Država je
slučajnost, ona more biti ustvarjena ali razrušena. Narod
pa je najrealnejša tvorba, ker naroda ne morete ne ustva-
riti ne razrušiti.«

Slovenski narod je stvarna in dejstvena tvorba. On
je šel skozi razne državne oblike in države ter jih je pre-
živel. Sedaj živi v svoji nacionalni (narodni) državi, v ka-
teri hoče živeti svoje lastno življenje ter razviti svojo sa-
mobitnost, katero hoče pokazati v njenih lepih plodovih.

Da je naš narod tako realna (stvarna) tvorba, gre ve-
lika zasluga našemu izobraževalnemu delu, ki je vedno
skrbno gojilo vse sestavne dele slovenske narodnosti: slo-

vensko zemljo in ljubezen do nje, slovenski jezik in nje-
govo negovanje, slovensko narodno državo, odnosno drža-
vno idejo. To so stvarni deli slovenske narodnosti. Še važ-
nejši pa so njeni osebni deli, ker leži težišče naše narod-
ne ideje na duhovno-kulturnem polju. Vsak narod živi od
svoje narodne kulture in prosvete. Čim krepkejša je to
duševno narodovo življenje, tem krepkejši je narod. Če to
duševno in kulturno življenje propade, propade z njim tu-
di narod.

Tako je našo narodno idejo pojmoval naš veliki na-
rodni učitelj in voditelj škof Slomšek. V sredi preteklega
stoletja je stopil pred naše ljudstvo s klicem:

»Le bistrimo si glave,
ne dremajmo zaspani,
rodovom tujim vsi prodani!«

Za Slomšeka je pravi Slovenec tisti, ki ne govori sa-
mo slovenski jezik, marveč ki duhovno korenini v narodu,
ki se slovenske misli oklepa z duhom in srcem. Slomšku
je slovenska narodnost istovetna s slovensko kulturo in
prosveto.

Tako je slovensko narodnostno idejo pojmoval rajni
naš dr. Krek, ki je pred 20 leti stal ob zibelki naše velike
izobraževalne organizacije, Slovenske krščansko-socialne
zveze, prednice sedanje Prosvetne zveze. Tako pojmuje-
mo to idejo mi, ki sledimo Slomšekovim in Krekovim na-
čelom. Tako jo tudi pojmujejo naši vrli kmetski in delav-
ski možje in fantje in vrla slovenska dekleta, ki delujejo
široj Slovenije po naših prosvetnih društvih in mladins-
kih organizacijah.

Za nas je narodna ideja socialno kulturna ideja. Mi
smatramo narod kot duhovno-kulturno količino in celoto.
Da to bode ter ostane slovenski narod, moramo skrbno
gojiti njegovo duhovno bistvo: pravo, religijo (vero), filo-
zofijo (svetovno naziranje), moralo, znanost in umetnost.
Za ta visoki cilj je naša ljudska prosvetna organizacija de-
lala dvajset let ter rodila krasne uspehe. Za ta namen bo
v bodočnosti nadaljevala ter pomnožila svoje delo.

Ker smo trdno prepričani, da brez vere ni prave ljud-
ske kulture in prosvete, smo svoje izobraževalno delo med
narodom utemeljili na trdno podlago katoliške vere. Usta-
novitelj naše vere je izjavil: »Jaz sem luč sveta.« To luč,
ki nam sije iz naše vere in njenih resnic, smo širili med
našim narodom in vsemi njegovimi sloji. Pred poedince in
pred sloje in stanove smo stopali z opominom apostolo-
vim: »Živite kakor sinovi luči.« To je pravo prosvetljeva-
nje naroda, ki je mogoče samo v naših vrstah. Nobena
svobodomiselnost, s katero se ponašajo stranke meščans-
kega liberalizma, in nobena materialističnost, ki je lastna
socialni demokraciji, ni sposobna za tako prosvetno delo.

Naposled je tudi treba poudariti, da naše prosvetno
stremljenje ne sme ostati ob mejah naše države. Izven
te naše države živi na stotisoče sinov in hčera sloven-
skega naroda, na katere ne smemo pozabiti. Mi bi se ne za-
vedali svoje narodnosti in dolžnosti, ki jih imamo do nje,
ako bi pozabili na svoje brate in sestre v Avstriji in Ita-
liji, ki so v nevarnosti, da izgubijo svojo slovensko narod-

nost. Človek ni in ne sme biti brezbrizen za to, ali mu
oboli in odpade eden ali drugi ud njegovega telesa. Ali
smemo biti brezbrizni za to, da nam na tisoče udov našega
slovenskega narodnega organizma, na tisoče slovenskih
naših bratov in sester odpade in umre v narodni smrti?!
Ali moremo zakrkniti svoja srca, ko ti naši bratje iz tujine
dvigajo proti nam svoje pomoč iskajoče oči in roke? Ali
ni naša dolžnost, da jim oskrbimo sredstva in možnost, da
morejo z nami živeti duhovno življenje slovenskega na-
roda?!

Pred vojno smo imeli svoje narodno-obrambno druš-
vo »Slovensko Stražo«, ki je delala vzporedno in vzajemno
z našo izobraževalno organizacijo. Naši vrli prosvetni de-
lavci so obenem bili najboljši pospeševalci naše narodno
obrambne dejavnosti. Med in po vojni je to gibanje, ki je
rodilo velike uspehe, zastalo. Žalostne razmere naših slo-
venskih bratov v tujini, kojim preti dnevno rastoča nevar-
nost narodne smrti, pa nam nalagajo neizogibno dolžnost,
da obnovimo in pomnožimo svoje narodno-obrambno de-
lo. Pri tem nas ne vodi namen, da bi drugim narodno-ob-
rambnim organizacijam delali konkurenco, še manj, da bi
stopili v protivnost proti njim. Naše geslo je: prijateljsko
sodelovanje za skupni cilj obrambe ogroženega slovenstva
izven mej naše države.

Upam, da moj današnji poziv ne ostane glas vpijočega
v puščavi, marveč da najde krepak odmev širom naše do-
movine, kakor ga je našel na današnjem občnem zboru.
Ko dobite od voditeljev naše organizacije povabila in na-
vodila, tedaj boste, kakor se nadejam, v svoj delovni pro-
gram postavili bistveno točko: narodno-obrambno delo za
ogroženo slovenstvo v tujini.

Kandidatna lista SLS

ZA OBLASTNO SKUPŠČINO V MARIBORU.

I. Srez Celje:

Kandidati:

1. Krajnc Davorin, kmet, Št. Jungert, občina V. Pirešica.
2. Mešič Anton, župan in posestnik, Polzela.
3. Levstik Miloš, učitelj v p., Celje, Miklavžki hrib.
4. Uranjek Jakob, rudar, Zabukovca, občina Griže.
5. Slomšek Franc, posestnik in obrtnik, Sv. Jurij ob j. ž.
6. Gorič Konrad, kovač, Vransko.

Namestniki:

1. Kronovšek Alojzij, posestnik in obrtnik, Parižlje.
2. Samec Jožef, posestnik v Arčinu pri Vojniku.
3. Novak Karol, posestnik in župan, Motnik.
4. Lesjak Alojzij, posestnik in župan v Ponorju, Sv. Ju-
rij ob Taboru.
5. Črepinšek Blaž, poštni uslužbenec, Zavodna pri Celju.
6. Rančigaj Anton, posestnik, Gomilsko.

II. Dolnja Lendava.

Kandidati:

1. Baša Ivan, župnik, Bogojina.

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

Zdaj je govornik obstal in se oziral, da vidi, če so
njegove besede padle na rodovitna tla. Oči vseh poslušal-
cev so bile uprte v njegove ustnice, kakor bi slehernega
navdajala želja, da popravi krivico, ki se je zgodila nje-
govemu rodu. S tihim, tožnim glasom je nadaljeval Magva:

»Ako je veliki duh svojim rdečim otrokom dal razne
jezike, jih jim je dal zato, da jih razumejo vse živali. Ne-
katere je namestil sredi snega med medvede. Drugim je
določil bivališče blizu zahajajočega solca na poti proti
srečnim gozdom, kjer bomo lovili po naši smrti. Zopet dru-
gim je podaril zemljo okrog velikih sladkih voda, svojim
najljubšim otrokom pa je dal pesek ob slani vodi. Ali po-
znajo moji bratje ime njegovega najljubšega naroda?«

»To so Lenapi!« so kakor na en glas zaklicali posluš-
šalci.

»Da, Lenapi!« je pritrdil Magva in hinavsko klonil z
glavo. »Solnce se je dvigalo iz vode, ki je bila slana, in je
tonilo v vodi, ki je bila sladka, in nikdar ni zašlo očem
svojih otrok. A čemu bi jaz, ki sem Huronec, modremu
narodu govoril o njegovi preteklosti? Čemu bi ga spomi-
njal njegove nesreče, njegove nekdanje veličine, njegovih
junških činov, njegove slave, njegove sreče, izgubljenega
bogastva, porazov in končno njegovega propada? Ni li med
vami nekdo, ki je videl vse to in ve, da govorim resnico?
Govoril sem. Moj jezik molči, kajti srce mi je težko, a mo-
ja ušesa so odprta.«

Ko je bil govornik mahoma utihnil, so vsi obrnili po-
glede v modrega Tamenunda. Odkar je bil ožak sedel, so
njegove ustnice ostale zaprte. Sključen je sedel na svojem
sedežu. Zdelo se je, kakor bi se niti ne zmenil za to, kar
se je godilo okrog njega. Preudarno uglaseni glasovi Mag-
ve pa so ga vzdramili, da je zdaj in zdaj dvignil glavo, ka-
kor bi poslušal. Ko pa je Zviti lisjak na glas in s poudar-
kom izustil ime njegovega naroda, je starec odprl oči in
se ozrl na zborovalce z medlim pogledom. Nato je skušal
vstati. Podpiran od svojih dveh spremljevalcev se je dvig-

nil dostojanstveno, čeprav se je tresel od slabosti, ter je
izpregovoril z votlim glasom, ki pa ga je bilo razločno sli-
šati iz splošnega molka:

»Kdo kliče otroke Lenapov? Kdo govori o stvarih, ki
so minile? Ali ne postane iz jajčka črv, iz črva muha, ki
mora umreti? Čemu bi Delavarom govoril o lastnini, ki je
izgubljena? Rajši zahvalite Manita za to, kar je ostalo.«

»To je govoril prijatelj Tamenunda«, je rekel Magva
in stopil bliže k starcu.

»Prijatelj?« je ponovil ožak in mračen oblak mu je
legel na čelo. »Ali so Huronci gospodarji sveta? Kaj je
Huronca pripeljalo semkaj?«

»Pravica! Njegove ujetnike imajo njegovi bratje v
svojih rokah. Prišel je in zahteva nazaj svojo lastnino.«

Tamenund je nagnil uho proti enemu izmed pogla-
varjev in poslušal kratko pojasnilo. Potem je trudne oči
dolgo in zvedavo upiral v Magvo ter rekel nazadnje:

»Pravičnost je zakon velikega Manita. Otroci, dajte
jesti tujcu. Huronec, ti pa potem vzemi, kar je tvojega, in
pojdi!«

Sodba je bila izrečena. Ožak je zopet omahnil na svoj
sedež in zatisnil oči, kakor bi mu bile ljubše sliče mino-
lega časa nego sedanost. Nihče izmed Delavarov si ni
upal, da bi mrmral zaradi sodbe ali ji ugovarjal. Komaj so
bile besede izgovorjene, že je nekaj mladih vojščakov sto-
pilo za Sokola in Heywarda in jima s tako naglico zvezalo
roke, da niti misliti nista mogla na upor.

Magva se je zmagoslavno ozrl po zborovalcih. Potem
pa je uprl oko v Koro, ki si jo je najbolj pozelel izmed
ujetnikov. Toda namesto da bi se nje polastil, je stopil k
Elizi, jo prijel za roko in mignil Heywardu, naj gre za
njim. To pot pa se je Magva zmotil. Kora ni pohitela za
sestro, marveč je padla očaku k nogam in proseče glasno
zaklicala:

»Pravični, častitljivi Delavar! Tvojo modrost in moč
prosimo milosti. Zapri svoje uho lažem zvijačnega Huron-
ca, krvoločne zverine, in čuvaj nas!«

S težavo je starec odprl oči in se še »nkrat ozrl po
zbranem narodu. Potem se je počasi ozrl na Koro, ki je z
rokami, na prsih sklenjenimi, klečala pred njim in zaup-
no gledala vanj. Polagoma se je izpremenil izraz Tame-
nundovega obraza. Brez pomoči in skoro brez napora je
ostal in rekel z odločnim glasom:

»Kdo si ti?«

»Ženska, ki te prosi varstva, ženska sovražnega an-
gleškega rodu, ako že hočeš tako, ki pa še nikdar nič za-
loga ni storila tvojemu narodu ali kakemu drugemu člo-
veku.«

»Kaj hočeš od mene?«

»Daj, da se vrnem k našim ljudem.«

»Bledolčniki so ošaben, lačen rod. Polastili bi se ra-
di vsega sveta. Najmanjši izmed njih misli, da je boljši kot
naši najmodrejši. Psi in vrane njih rodu bi lajali in kra-
kali, ako bi vzeli v svoj vlgvam ženo, ki bi ne imela kože
bele kot sneg. A naj se ne bahajo preglasno pred velikim
Manitom. Z vzhajajočim solncem so prišli v deželo, lahko
pa se zgodi, da jo bodo z zahajajočim solncem zopet za-
pustili.«

Kora je izprevidela, da na ta način ničesar ne doseže,
zato je obupno vzkliknila: »Tu je še en ujetnik, ki ga niso
pripeljali pred te. Pusti ga govoriti, predno nas izročiš
krvoločnemu Huroncu.«

Ne vedoč, kaj bi naredil, je Tamenund gledal po po-
slušalcih. V tem pa je rekel eden njegovih spremlje-
valcev:

»To je Kača — rdečkožec v službi Angležev. Pri-
pravljenega imamo za mučenje.«

»Naj pride!« je ukazal ožak. Potem se je zopet sesel
na svoj sedež. Medtem ko je odšlo nekaj vojščakov na
njegovo povelje, je nastala med zborovalci taka tišina, da
je bilo slišati iz bližnjega gozda, kako je šumelo listje v
jutranjem vetru. Slednjič se je množica razgrnila in Un-
kasa spustila skozi. Vse oči so z občudovanjem sledile
gibni, vitki, lepo vzrastli ujetnikovi postavi.

Mladi Mohikanec se je mirno oziral na vse strani. So-
vražni izraz v obrazih poglavarjev je sprejel z isto malo-
marnostjo kot radovednost žensk in otrok. Ko pa je nje-
gov pogled obstal na Tamenundu, je bilo videti, kakor bi
bil mladenič pozabil na vse drugo okrog sebe. S tihim ko-
rakom se je približal očaku in obstal poleg njega, dokler
Tamenunda ni opozoril eden izmed poglavarjev, da ujet-
nik stoji pred njim.

»V katerem jeziku govori ujetnik z Manitom?« je
vprašal ožak, ne da bi odprl oči.

- Osterc Peter, trgovec, Beltinci.
- Litrop Stefan, čevljar in posestnik, Turnišče.
- Matjašec Ivan, posestnik, Dolina.

Namestniki:

- Horvat Jožef, posestnik, Črensovci.
- Trajber Jožef, posestnik, Dobrovniki.
- Bedernjak Ivan, posestnik, Trnje.
- Horvat S. Ignac, posestnik, Gornja Bostrica.

III. Gornjigrad.

Kandidati:

- Blekač Marko, posestnik in župan, Okonina, občina Rečica ob Savinji.
- Štrucelj Franc, posestnik in župan, Mozirje okolica.

Namestniki:

- Stvarnik Anton mlajši, posestnik v Lubiji.
- Tesovnik Josip, posestnik v Ljubnem.

IV. Konjice.

Kandidati:

- Napotnik Matija, posestnikov sin, Tepanje.
- Bruderman Leopold, trgovec in posestnik v Konjicah.

Namestniki:

- Dr. Jerovšek Anton, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.
- Leskovar Anton, posestnik in župan v Oplotnici.

V. Ljutomer.

Kandidati:

- Rajh Jakob, posestnik, Ljutomer.
- Neudauer Alojzij, posojilniški tajnik, Gornja Radgona.
- Hrastelj Franc, urednik, Maribor.

Namestniki:

- Slavič Anton, posestnik v Bučevcih.
- Horvat Franc, posestnik v Terbegovcih.
- Krajnc Franc, posestnik, Mala Nedelja.

VI. Maribor desni breg.

Kandidati:

- Sagaj Alojzij, dekan, Hoče.
- Kores Martin, železničar-ključavničar, Maribor.
- Dr. Schaubach Boštjan, odvetnik v Slov. Bistrici.
- Hauptman Andrej, župan, Činžat.
- Bogina Janez, župan, Makole.

Namestniki:

- Florjančič Jakob, posestnik, Sv. Miklavž.
- Mlakar Janko, železničar, Studenci pri Mariboru.
- Kos Ivan, gostilničar in trgovec, Slov. Bistrica.
- Potočnik Matej, posestnik, Radvanje.
- Prešern Simon, župan, Poljčane.

VII. Maribor levi breg.

Kandidati:

- Supanič Alojzij, veleposestnik, Jarenina.
- Dr. Leskovar Josip, župan mesta Maribor.
- Dr. Veble Andrej, odvetnik v Mariboru.
- Pirnat Franc, višji živinozdravnik v Mariboru.
- Poljanec Ljudevit, župan, Cogetinci pri Sv. Antonu v Slov. goricah.

Namestniki:

- Šerbinek Ivan, posestnik, Vrtnice pri Svečini.
- Krajnc Josip, posestnik in gostilničar, Sv. Jurij v Sl. g.
- Rošker Anton, posestnik, Zgornje Hlapje, Sv. Jakob v Slov. gor.
- Urbas Ivan, župan, Slemen pri Selnici ob Dravi.
- Gomilšek Franc, župnik, Sv. Benedikt v Slov. goricah.

»V jeziku svojih očetov, Delavarov«, je odgovoril Unkas.

Na te nepričakovane besede je nastalo med množico tiho, preteče mrmranje. Tudi Tamenund je obstrmel. Potegnul si je z roko preko oči, kakor bi jih hotel ubraniti pogleda, ki se mu je zdel sramoten. Nato pa je ponovil:

»Delavar? Dolgo je moje življenje. Videl sem, kako so bili Lenapi ločeni od svojih posvetovalnih ognjev in kakor čreda preplašenih jelenov pregnani v gore k Irokezom. Videl sem, kako so sekire tujega naroda sekale drevesa, ki so krasila naše doline. Videl sem, kako so živali, ki so prej tekale po gorah, živele v vigvamih med ljudmi. A nikdar nisem videl Delavara, ki bi bil tako zavržen, da bi se kakor kača priplazil v tabor svojega rodu.«

»Laznjive ptice so odprle svoje kljune«, je odgovoril Unkas z mehkim, zvonečim glasom, »in Tamenund je poslušal njih petje.«

Starec se je zdrnil in nagnil glavo, kakor bi hotel ujeti bežne glasove daljne pesmi.

»Ali sanja Tamenund?« je vzkliknil. »Čegav je glas, ki mu udarja na uho? Ali so se zime umaknile nazaj, ali naj zopet poletje napoči otrokom Lenapov?«

Slovesna, spoštovanja polna tišina je nastala na te temne besede delavarskega preroka. Njegov rod je veroval, da je skrivnostno zvezan z Velikim duhom, in je potrpežljivo čakal. Ko pa je molk trajal le predolgo, se je eden izmed starih poglavarjev predrznil, da ga je ogovoril:

»Laznjivi Delavar trepetaje čaka besed Tamenunda«, je rekel. »Pes je, ki laja, ako mu Angleži pokažejo sled.«

»A vi«, je odgovoril Unkas in se kljubovalno ozrl po zborovalcih, »vi ste psi, ki cvilijo, ako vam Francoz vrže drob svoje divjačine.«

Najmanj dvajset vojščakov je izdrlo nože na ta posmehljivi očitek. Eden izmed glavarjev pa jih je s strogo besedo zadržal in napravil mir. Obenem pa je Tamenund dal znamenje, da hoče govoriti.

»Delavar«, je rekel, »ti nisi vreden svojega imena. Moj narod že mnogo zim ni videl jasnega solnca. Vojščak, ki zapusti svoj rod, ker solnce sreče stoji za oblaki, postane dvakrat izdajalec. Zakon Manita je pravičen in ostane tak, dokler bodo reke tekle in gore stale, dokler bo listje na drevju brstelo, se sušilo in odpadalo. Izročam vam va-

VIII. Murska Sobota.

Kandidati:

- Faflik Franc, župnik, Kančovci.
- Horvat Geza, upravitelj, Krajna.
- Kerec Franc, posestnik, Prosečka vas.
- Bačič Franc, posestnik in župan, Gornja Lendava.
- Vogrinčič Anton, posestnik, Cankova.

Namestniki:

- Domjan Alojz, posestnik, Sodišinci.
- Forjan Andrej, posestnik, Rakičan.
- Kuhar Jožef, posestnik, Gradišče.
- Kornhauser Alojz, posestnik, Sv. Jurij v Prekmurju.
- Panker Ivan, posestnik, Pečaroveci.

IX. Dravograd.

Kandidati:

- Kugovnik Jurij, kovač, Prevalje.
- Stabej Jože, višji oficial, Maribor.
- Držečnik Luka, posestnik in župan, Orlica, Ribnica na Pohorju.

Namestniki:

- Vaukan Franc, posestnik in gostilničar, Farna vas pri Prevaljah.
- Rebernik Rudolf, gostilničar, Brezno.
- Stana Ivan, posestnik, Libeliče.

X. Ptuj.

Kandidati:

- Veršič Ivan, posestnik in župan, Sv. Marko pri Ptuj.
- Janžekovič Alojz, posestnik, Sv. Lenart pri V. Nedelji.
- Rozman Peter, viničar, Hermanci pri Sv. Miklavžu.
- Dr. Kovačec Janko, bančni ravnatelj, Maribor.
- Kröpl Lovro, posestnik v Staršah pri št. Janžu na Dravskem polju.
- Čuš Ivan, posestnik v Hlaponcih pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah.
- Napast Martin, posestnik, Sv. Lovrenc na Dravskem p.

Namestniki:

- Kočevar Ivan, posestnik, Obrež pri Središču.
- Krambergar Alojz, posestnik in mlinar, Skorba pri Hajdini.
- Mlakar Jože, posestnik in krojač, Lancova ves pri Št. Vidu pri Ptuj.
- Felician Jakob, posestnik, Vurberg.
- Prelog Franc, posestnik v Zagojčih pri Moškanjcih.
- Pintarič Franc, posestnik, Hajdina.
- Brenčič Mihael, posestnik in gostilničar, Ptuj.

XI. Slovenjgradec.

Kandidati:

- Pušenjok Vlado, narodni poslanec, Maribor.
- Guzej Ivan, posestnik in župan, Št. Janž pri Dravogradu.
- Blatnik Simon, posestnik in trgovec, Stara vas pri Velenju.

Namestniki:

- Ovčar Tomaž, orožniški podporočnik v pokoju, Slov. Gradec.
- Zajc Zdravko, rudar, Spodnji Šalek pri Velenju.
- Škruba Miha, posestnik, Topolščica pri Šoštanj.

XII. Šmarje pri Jelšah.

Kandidati:

- Turk Ivan, posestnik, Šmarje pri Jelšah.
- Dr. Ogrizek Anton, odvetnik v Celju.
- Kranjc Marko, tajnik SLS v Mariboru.
- Tovornik Jože, posestnik in župan, Sv. Vid na Planini.
- Jazbec Karl, posestnik, Sv. Peter pod Sv. gorami.

šega nevrednega brata, Delavari. Storite z njim, kakor zaslužili!

Ko je Tamenund izgovoril zadnjo besedo obsodbe, se je iz množice dvignilo grozno vpitje na maščevanje. Eden izmed poglavarjev je z gromkim glasom zakričal med besneče ljudstvo, da je ujetnik obsojen, naj umre v ognju. Takoj nato so pričeli s pripravami za usmritev. Heyward se je obupno boril s tistimi, ki so ga držali, Sokol je v skrbeh gledal okrog sebe, Kora pa se je še enkrat očaku vrgla k nogam in ga prosila usmiljenja.

Samo Unkas je ostal miren. S ponosnim pogledom je sprejel krvnike, ki so se mu približali. Eden izmed njih mu je siloma strgal s telesa lovsko obleko ter ga hotel vleči k pripravljenu kolu. Ta hip pa je divjak obstrmel. Izbuljil je oči in nemo strmel v Unkasa. Počasi je dvignil roko in s prstom pokazal na njegove prsi. Vse se je gnetlo k njima, vseh oči so bile uprte v podobo male želve, ki je bila z višnjelo barvo tetovirana na prsih ujetnikovih.

Unkas je zmagoslavno smehljaje se gledal okrog sebe. Potem pa je z dostojanstveno kretnjo tolpo odvrnil od sebe, stopil ponosno naprej in rekel z razločnim, prijetnim glasom:

»Možje Lenapi! Moj rod nosi zemljo! Jaz nosim vaš slabotni rod! S temi besedami je ponosno pokazal znamenje na svojih prsih. »Nihče izmed Delavarov ne more zažgati ognja, da bi sežgal potomca mojih očetov — moja kri bi pogasila vaše plamene. Iz mojega rodu izhajajo vsi drugi!«

»Kdo si ti?« je vprašal Tamenund in se razburjen dvignil.

»Jaz sem Unkas, sin Čingagoka«, je ponižno odgovoril ujetnik, se obrnil od množice in spoštljivo nagnil glavo pred sivolasim poglavarjem. »Jaz sem iz rodu Velike želve.«

»Tamenundova ura se bliža!« je glasno izpregovoril oči. »Dan se je naposled približal noči. Zahvaljujem se Manitu, da je poslal njega, ki bo zasedel moj prostor ob posvetovalnem ognju. Zopet se je našel Unkas, sin Unkasa! Naj se oči umirajočega orla še enkrat ozro v izhajajoče solnce!«

Z lahnim, trdnim korakom je stopil mladenič naprej ter se pokazal razburjeni, strmeči množici. Stare oči Ta-

Namestniki:

- Roškar Janez, župan, Rajnkovec pri Rogoški Slatini.
- Počivalšek Ivan, posestnik, Sopote pri Podčetrtku.
- Teržan Anton, trgovec in gostilničar, Dobje pri Planini.
- Metličar Valentin, župan, Sv. Vid pri Grobelnem.
- Stoklas Jože, župan, Šmarje pri Jelšah.

ZA OBLASTNO SKUPŠČINO V LJUBLJANI:

I. Brežice.

- Podvinski Franc, posestnik, Blatno, Globoko pri Brež.
- Tratnik Jožef, župnik, Rajhenburg ob Savi.
- Dr. Jesenko Rok, odvetnik v Sevnici ob Savi.

Namestniki:

- Urek Ivan, posestnik, Globoko 19 pri Brežicah.
- Škerbec Anton, posestnik, Videm ob Savi.
- Kozinc Martin, posestnik, Prešnaloka pri Sevnici ob S.

II. Laško.

Kandidati:

- Žmave Jože, kaplan v Trbovljah.
- Deželak Matevž, posestnik, Lože pri Rimskih toplicah.
- Križnik Filip, rudar, Loke pri Trbovljah.

Namestniki:

- Terseglav Franc, urednik v Ljubljani.
- Hrastnik Miha, posestnik, Brstnik pri Laškem.
- Arnšek Janko, krojaški mojster, Hrastnik.

Izvršilni odbor SLS v Mariboru.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Priloge na oblastne volitve. Vse stranke so začele pripravljati se na oblastne volitve. Kajti te volitve, ki so v načrtu bolj gospodarskega značaja, so vendarle prav velikega političnega pomena. Stranke zopet štejejo svoje vrste in bodo po teh imele vpliv tudi pri državni politiki.

Narodna skupščina odgojena. Naša narodna skupščina, kjer sedaj odločuje nedelavna in neplodna slučajna večina, ne bo zborovala do dne 28. januarja 1927. Pravi, da morajo narodni poslanci domov zaradi volitev v oblastne skupščine. V resnici pa je to le preteza, da se skrije nedelavnost vlade, ki nima za zborovanja ničesar pripravljene. Prav pa jim pride to tudi v ta namen, da se vse razprave o raznih nepoštenjih z državnim denarjem, ali kakor pravimo: o korupciji, odgodijo. Znati je treba.

Korupcija, ki so jo uganjali mnogi sicer »državotvorni« ljudje, za enkrat še ne bo obsojena, kakor bi to zaslužila. Ves boj proti njej pa je pokazal, da se je tej kači vsaj deloma stopilo na glavo. A Radič tega ni storil, ker je zdaj on sam tudi obdolžen velikih korupcij in bode še obširna razprava o tem. Na svojih shodih Radič o tem ne bo poročal.

Posvetovanja pri kralju. Da bi bilo mogoče priti do bolj zdravih političnih razmer v naši državi, je kralj pretekli teden poklical k sebi voditelje posameznih strank. Tako je bil pri kralju Pašič, za njim dr. Davidovič, nato dr. Korosec, pozneje Radič in pridejo še drugi. Posvetovanja imajo namen najti izhod iz sedanjih težkih razmer in obvarovati deželo in ljudstvo gmočnega propadanja.

V radikalni stranki se razmere urejujejo. Pašič, ki je obsodil vsako korupcijo, tudi če jo je izvršil njegov sin edinec, je zopet pridobil na vplivu. Pobotal se je tudi z enim najpoštenjših Srbov politikov Nastas Petrovičem, ki je bil vedno in je še naš zvesti prijatelj. Žrtvovati bode pa moral Pašič svoje najožje dosedanje zaveznike.

Pašič in Radič sta si zopet v laseh. Ta dva človeka, ki se včasih hvalita do nebes, poljubljata javno na cesti, še

menundove so z dopadanjem počivale na plemeniti postavi in lepem obrazu njega, ki ga je spominjal srečnejših časov.

»Ali je Tamenund še otrok?« je rekel s povzdignjenim glasom. »Ali sem samo sanjal, da je tolikokrat padel sneg, da se je moj narod razkropil kakor pesek v puščavi, da so Angleži, ki jih je več kakor listja na drevju, preplavili mojo deželo? Tamenundova roka bi več ne strašila jelena, njegova roka se je posušila kakor veje mrtvega hrasta, polž bi ga prehitel v teku. Vendar stoji pred njim Unkas kot takrat, ko sva šla skupaj v boj proti bledoličnikom. Povejte mi, Delavari! Ali Tamenund spi že sto zim?«

Upehan je omahnil starec na svoj sedež. Vse naokoli je molčalo polno spoštovanja.

Zdaj pa so Unkasove oči opazile Sokola. Hitro je skočil naprej in se preril do prijatelja. Hipoma mu je prerzala vezi in ukazal ljudstvu, naj se umakne. Molče so se razmaknili, Unkas pa je lovca prijel za roko in ga peljal pred oči.

»Oče«, je rekel. »Poglej tega bledoličnika. Pravičen mož je in prijatelj Delavarov.«

»Ali je vojščak?«

»Eden izmed najpogumnejših in Angležem dobro znan. Mingi se ga boje kot svojega najhujšega sovražnika.«

»Kakšno ime si je pridobil s svojim delom?«

»Mi ga imenujemo Sokola, kajti njegovo oko se nikdar ne zmoti. Mingi pa ga imenujejo Dolgo puško, ker je za njih vojščake gotova smrt.«

»Dolga puška!« je vzkliknil Tamenund in srpo pogledal lovca. »Ni prav, da mu moj sin pravi prijatelj.«

»Prijatelja ga imenujem zato, ker se mi je takega tudi izkazal«, je mirno in odločno odgovoril mladenič. »Ako je Unkas ljub Delavaru, jim mora biti tudi Sokol.«

»Bledoličnik je moril moje mlade vojščake. Njegovo ime je veliko, ker so njegove krogle ubijale Lenape.« Lovca pa se je jezno vzravnal. Tega očitka ni mogel mirno prenesti.

»Ako je kak lažniv Mingo to šepnil Delavaru v uho«, je kriknil, »potem to kaže, da je krakajoča ptica! Da sem pobijal Minge, tega ne tajim, zlagano pa je, da sem kedaj vedoma kaj hudega storil Delavaru. Prijatelj sem njim in vsemu, kar je last njih naroda!«

vendar nista iskrena. Te dni je rekel Pašič o Radiču, da on res slabo vidi v Beogradu in naj pazi, da še enkrat ne pade v luknjo, iz kakoršne so ga že enkrat vlekli. Radič pa mu je seveda takoj odgovoril, da je Pašič nemogoče kot novi ministrski predsednik, ker je prestar in korupcionist. Dokler se bosta ta dva moža dajala, bo vlada v naši državi vedno kolebala semintja in bo vsaki dan v nevarnosti, da se zruši.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija nas je premagala. Kadarkoli poročamo o Italiji in njenem razmerju do nas, moramo povdarjati, kako nam je ta država — sovražno zahrbtna. To je pokazala pretekli teden zopet. Z denarjem si je kupila ljudi v Albaniji, ki je sklenila z Italijo vojaško pogodbo. Ta vojaška pogodba ni nič drugega kot priprava Italije za pohod na Balkan in vzhod. Ta boj ni bil krvav, vršil se je le v diplomaciji, to je med državnikmi v besedah in je le tinta tekla. Ali naš zunanji minister dr. Ninčič lahko mirno reče, da je izgubil bitko na celi črti. Naši poslanci mu bodo stavili vprašanje v tej zadevi.

Rumunija ima velike skrbi. Kralj je bolan, kraljica je z doma, prestolonaslednik ne sme domov, domače stranke so z dosedanjim vladom nezadovoljne, le s težavo se še drži, ljudstvo trpi vsled grozovitih davkov in obupuje, zaveznitvo z Italijo je povzročilo, da Rusija vedno bolj gleda na Besarabijo. Ta država bo še imela težave sama s seboj.

Francija in Italija sta si še vedno zelo nenaklonjeni zaradi zadnjih italijanskih vojaških premikanj na francoski meji. Francosko časopisje zelo odločno opozarja Jugoslavijo, naj bo previdna, ker je Mussolini zvit in nasilen. Francija je začela pripravljati tla za veliko evropsko zvezo med Francijo, Nemčijo in Rusijo.

V Nemčiji tudi ni vse tako, kakor bi si človek mislil, da znajo Nemci držati red. Te dni je padlo odločujočih krogov precej trdih besed na račun sodnikov, da niso več nepristranski pravičniki, in na račun višjih vojaških krogov, ki jim je politika več kot bramba domovine. Če narod izgubi zaupanje v sodnijo in vojaštvo, tedaj ni to nikoli dobro!

Na Kitajskem se razmere urejajo. Posrečilo se je poštenemu in obče spoštovanemu voditelju kantonske vlade Lhiang-kai-šeku, da je nadvladal vse revolucionarje. Je upati, da bo v kratkem upostavil red v tej veliki državi. Angleška pa že gleda, kako bi z novim gospodarjem prišla v kar najbolj prijateljske zveze.

Županski tečaji.

Županski tečaj v Slovenjgradu. Vsi župani in občinski odborniki okrajev Dravograd in Slovenjgradec pridejo v ponedeljek, dne 13. t. m., ob 10. uri dopoldne v Okrajno hranilnico v Slovenjgradu na županski tečaj. Predavali bodo strokovnjaki o občinskem proračunu, davčnih in vojaških zadevah ter o volitvah. Vsa predavanja so za župane in občinske odbornike tako važna, da ne sme izostati nobeden, ki se zanima za občinsko upravo. — Županska zveza v Mariboru.

Županski tečaj v Ptujju. Za župane in občinske odbornike političnega okraja Ptuj bo v nedeljo, dne 19. t. m., ob 9. uri dopoldne županski tečaj v prostorih gostilne g. Brenčiča.

Županski tečaj v Ljutomeru bo v ponedeljek, dne 20. t. m., ob 9. uri dopoldne. Natančneje priobčimo v prihodnji številki.

Kaj je novega?

SLOVENSKA ŽENA, ALI SE ZAVEDAŠ SVOJE DOLŽNOSTI!

V sleherni slovensko hišo zanesti misel in zavest, da je prvi pogoj za srečo in moč našega naroda krepostno in po katoliških načelih urejeno življenje.

Vsem članom vsake slovenske družine vcepiti smisel za izobrazbo potom dobrih knjig in časopisja.

Gledati, da v vsaki hiši tvojega okoliša vsi člani segajo edino po dobrem čitvu.

Slovenska žena, ki si se skozi vsa stoletja borila za verske svetinje svojega naroda, glej, da ne bo prihajalo v naše slovenske domove umazano, nedostojno čtivo, ki grozi naš narod duševno upostajiti!

Tvoja dolžnost je, da utrdiš v narodu prepričanje, da se slabo časopisje premaga z dobrim. Zato skrbi, da bo vsaka hiša naročena na političen list, ki se zavzema za vero in čast slovenskega naroda.

Pri volitvah v oblastno skupščino bo volilna skrinjica naše stranke prva. Kandidatne liste za mariborsko oblast je naša stranka vložila kot prva, so že tudi potrjene od sodišča in bo SLS volilna skrinjica v mariborski oblasti prva.

Sneženi meteži. Zadnje nedeljo in ponedeljek so divjali po celem Hrvatskem, Liki, Madžarskem in po Zgornji Italiji silni sneženi meteži. Viharji so zavrli železniški promet in so prihajali vlaki iz Hrvaške z večurno zamudo.

Vlomilci v ptujski davčni urad pod ključem. V mariborske zapore so v soboto pripeljali dva zelo nevarna vlomilca, ki imata na vesti celo vrsto drznih vlovov. Poročali smo svojčasno o vlovu v ptujski davčni urad dne 7. marca, odkoder so vlomilci odnesli 21.000 Din, v izropani blagajni pa očividno radi naglega boga pezbabili vlomilsko orodje. Po dolgotrajnih poizvedbah, ki jih je vodil policijski nadsvetnik gospod Kerševan, se je posrečilo ugotoviti izvor orodja. Orodje je bilo kupljeno deloma pri Hirschlerju, deloma pri tvrki Hajoš ter Schuschart & Schitze v Zagrebu. To orodje so prinesli postrežki kratko pred ptujskim vlovom v neki hotel za Gezo Farkaša iz Novega Bečaja in Ernsta Höfnerja iz Novega Sada. Dejanski sta pod temi imeni nočevala tik pred vlovom dva tujca pri Osterbergerju v Ptujju in pred tem v Mariboru. Za Hrvatsko in Slavonijo je prevzelo zasledovanje zagrebško policijsko ravnateljstvo. Dognalo se je, da živita zares osebi istih imen v Noveg Bečaju ožir v Noveg Sadu, ki sta svoje legitimacije prodala madžarskima državljanoma Josipu Iringu in Stefanu Szabo iz Budimpešte. Na podlagi tiralice, ki jo je izdalo državno pravdnitvo, je novosadska policija dne 19. oktobra aretirala oba imenovana osumljenca iz Madžarske, ki sta po zaslišanju v Noveg Sadu, Osijeku in Zagrebu bila v soboto prepeljana v Maribor. Po njunem dosedanjem priznanju

sta prišla oba radi brezposelnosti v Beograd z namenom, da si na nepošten način poiščeta denarja v Jugoslaviji. Priznavata vlove in šoli v Senti, Bjelovaru, v poglavarstvu v Brčki, Sremski Mitrovici, Titelu ter v županstvu v Vinkovcih in pa v davčni urad v Ptuj. Po ptujskem vlovu sta si lopova nabavila v Budimpešti novo vlomilsko orodje. Na povratku v Jugoslavijo pa sta prišla v Noveg Sadu v roke policije. Samo priznani vlovni obsegajo tatvine velikanske vrednosti nad 870.000 Din, katere vsote pa ne priznavata v celem. Utemeljen je sum, da sta ta lopova vlomila tudi v meščansko šolo v Cankarjevi ulici in ljudsko šolo v Razlagovi ulici v Mariboru ter v ljubljanske šole meseca decembra lanskega leta. Zagovarjala se bosta pred mariborsko poroto.

Otroka pustila v hlevu. V soboto, dne 4. t. m., zjutraj so našli v nekem hlevu v Cvetlični ulici v Mariboru približno šest tednov starega otroka, katerega je tam odložila neka ženska. Otroka je policija oddala v bolnico, pozneje ga je pa vzela neka družina za svojega. Policija je ugotovila tudi ime otrokove matere, ki je bivša služkinja Marija C. Policija jo zasleduje.

Pred težkim obračunom. Odgonskim potom je bil izročen od avstrijskih oblasti našim varnostnim organom v Mariboru pomožni delavec Matevž Lederer, ki ima na vesti težji zločin. Umoril je našega obmejnega finančnega stražnika na Golici nad Jesenicami. Po zločinu je bil od avstrijskih oblasti aretiran in obsojen na večletno ječo, katero je odsedel v kaznilnici Karlau. Kljub prestani kazni pride pri nas še enkrat pred sodišče, ker je naš državljan ter je umoril našega finančnega stražnika. Poslan je bil v Ljubljano.

Najdena neznana utopljenka. Drava je naplavila dne 30. novembra v Dolgošah pri Mariboru 50—60 let staro, neznano kmetsko žensko. Pri utopljenki so našli 600 Din gotovine, pa nobenega drugega znaka, iz katerega bi se lahko sklepalo na njeno identiteto. Ne ve se, ali gre v tem slučaju za samomor ali za nesrečo.

Zalostna novica od Sv. Jurija v Slov. goricah. Dne 1. t. m. je umrl po hudi in mučni boleznii mladenič Martin Dobaj iz Spodnje Gasteraja v starosti 25 let. Rajni je imel vse čednosti, katere morajo čitati poštega mladeniča. Iz njegovih ust se ni nikdar slišalo preklinjanje in nespodobna govornica, bil je v tem marsikomu najlepši zgled. Kako priljubljen je bil rajni povsod, pričajo mnogobrojni obiskovalci, ki so prihajali k njemu tekom njegove boleznii in ga kropili na mrtvaškem odru. Nepozabni Martin, spavaj mirno v hladnem grobu.

Ena nesreča za drugo. »Gospodar« je že beležil o požaru v Brengovi pri Lipnikovih, ko je upepelil ogenj hišo in gospodarsko poslopje. S pomočjo dobrih ljudi je pogorelec kmalu pokrtil hišo in uničene gospodarske pritlikline. Dne 21. novembra pa je razsajal po celi župniji Sv. Antona v Slov. gor. tako silovit vihar, da je odnesel Lipniku novo zgrajeno streho z ogrodjem vred in mu s tem povzročil novo in na zimo zelo občutno škodo.

Še nekaj o roparski tolpi v okolici Slov. Bistrice. — »Gospodar« je že poročal o vlovu v Laporju v okolici Sl. Bistrice. Danes sporočamo samo nekatere zanimive podrobnosti o tem. Trgovina trgovca Alojzija Šifererja, v katero je bilo vlomljeno okrog polnoči od 23. na 24. novembra, je v sredini vasi Laporje ob okrajni cesti. Trgovčeva žena je v prvem nadstropju nad trgovino slišala neko ropotanje. Prižgala je luč in pogledala skozi okno; v tem trenutku je že švignila od spodaj krogla mimo njene glave. Trgovca Šiferer je hotel s strelji pregnati tatove, ki so imeli pištole-repetirke. Močno streljanje od obeh strani je zbudilo vaščane. Ko so vlomilci videli, da so odkriti, so zbežali. Napravili so v trgovini veliko škodo. Odnesli so zimskega manufakturnega blaga v vrednosti 30.000 Din, zlato uro, lovsko puško, jestvine in še več drugih stvari. Čutili so se morali po vlovu precej varne, ker so si postregli s pijačo. V trgovini je namreč tudi vinočoh. V novem prizidanem poslopu, ki je prišlo pravkar pod streho in v katerem bo gostilna, so našli steklenice, prinesene iz trgovine, znamenje, da so roparji tamkaj ponivali. Vlomili so pri vratih v trgovino in sicer spodaj pod roletami, in sicer v toliko, da se je mogle splaziti skozi luknjo človek. Vlomilcev je bilo kakih deset, ki so bili razstavljeni kot stražarji na raznih krajih. Tudi pri odru pri novem prizidanem poslopu so skušali priti skozi podstrežje v trgovino. Tatovi so jo odkurili proti makolski cesti. Zgodaj zjutraj dne 24. novembra sta vozila skozi Majšperg v divjem diru dva voza neznano kam. Najbrž so bili to vlomilci. Že prejšnji večer dne 23. novembra so srečavali ljudi v vasi Laporje nepoznane moške, po dva do tri skupaj, ki so se delali na videz pijane, ker je bil ta dan v Slov. Bistrici sejem, a ljudje se za to »pijano« družbo niso brigali. Za vlomilce doslej še ni sledu, a vzbuja se sum, da so uzmovili pri vlovih, ki so v okolici Slov. Bistrice v zadnjem času tako pogostni, eni in isti.

Detomor. V župniji Majšperg se je doigral te dni slučaj detomora, ki je razburil upravičeno celo okolico. Pes posestnika Antona Kavčeviča v Sestrzah je prinesel na dvorišče ostanke otroka moškega spola. Po teh ostankih se je dalo sklepati, da je bil otrok rojen kake 3 mesece pred časom. Kavčevič je naznanil celo zadevo orožnistvu na Ptujsko goro, ki je kmalu izsledilo zločinko v osebi Alojzije Pušaver. Detomorilko so zaprli, predali sodišču in tamkaj je tudi priznala po kratki preiskavi zločin.

Odpis davka v ptujskem okraju. Poslanec Ivan Veseljnik je dobil od predstojnika davčne oblasti v Ptujju pjasnilo, da je taista razposlala pred kratkem tiskovine posameznim občanom, ki so bile prizadete po letošnjih elementarnih nezdodah. Občinski uradi naj nemudoma te pole izpolnijo ter vrnejo davčni oblasti če le mogoče v prvi polovici meseca decembra. V drugi polovici meseca decembra in v prvi polovici januarja bodo potem uradniki na podlagi dospelih poročil izvršili predlog za odpis davka. Od občinskih uradov je torej odvisno največ, v koliko in kedaj se izvrši odpis. Vsa ta procedura se vrši sedaj še po avstrijskem zakonu iz leta 1917 in je zelo zamotana. G. šef davčne oblasti je izjavil, da bo v smislu navodil ministrstva financ postopal blagohotno. Kakor znano, so naši poslanci v tem smislu ponovno osebno posredovali in vlagali vloge ter velja torej predstojče za vse okraje.

Mina se užgala. Na Doberni se je, tako nam poročajo iz Trbovelj, dogodila zopet težka nesreča. V nedeljo, ko se je streljalo na odkopu, je delavec Grosič, okoli 50 let star, rodov iz Hrvaške, šel predčasno na delo. Iz mine se je še kadilo. Mislili so, da gori samo smodnik in da je netilna vrstica že zgorela; kar počil mina, vrže Grosiča ob-

enem z materijalom v zrak in ga nato pokoplje pod seboj. Težko ranjenega so prinesli v bolnico.

Zalostna 50letnica. Ker je deževje letos tako hudo zadelo celo Slovenijo in so v zadnjem času povzročili plazovi na Stajerskem nepregledno veliko škodo, se nam zdi umestno, spomniti javnost na veliki plaz v Brišah pri Zidanem mostu leta 1877. Prihodnje leto bo preteklo 50 let od zgoraj omenjenega plazu, ki je zahteval 12 človeških žrtev. Nesreča se je skoro pred 50 leti doigrala tako-le: Dne 15. januarja 1877, okoli 4. ure zjutraj, se je utrgal na severnem pobočju Pleša velik plaz. Velikanske plasti zemlje, pomešane z ogromnimi skalami, so se zvalile s hriba v dolino. Zasule in zdobile so štiri hiše. 11 ljudi je bilo zadušenih pod zasipom plazu. Med temi žrtvami je bila Mačkova rodbina, mati in šest otrok. Iz Trbovelj so prišli rudarji, ki so kopali noč in dan, da so izkopal mrtve. — Čez tri dni po prvem zasipu se je udrl ob pol 10. uri zvečer drugi, še strašnejši plaz. Ta je razdril železnico, zajezil strugo Savinje in jo zasul z zemljo, skalami, brzojavniimi drogi, žicami, železniškimi pragi ter tračnicami. Pod-suta je bila tudi cesta na desnem bregu Savinje proti Rimskim toplicam. Savinja, ki je bila zajezena 15 ur, je narastla do prvega nadstropja znane tovarne za olje. Več sto delavcev je bilo zaposlenih pri predoru tega plazu. Šele drugi dan po nesreči se je posrečilo delavcem, da so poskrbeli toliko, da je začela Savinja odtekati. Pri razkopavanju plazu je bil zasut eden od rudarjev. Pri rešnem delu je bilo zaposlenih poleg več sto delavcev še 350 pijonirjev, ki so razkopavali nasipine več tednov. Železniški tir so popravili za silo šele po preteku štirih dni. Plaz je bil tako silen, da je pognal železniški tir s cesto vred z levega na desni breg Savinje. To nesrečo si je hodilo ogledat tedaj na tisoče ljudi iz raznih krajev. Kraj katastrofe se še danes dobro pozna.

Še o plazu na Pilštajnu. Nevarnost, ki grozi Pilštajnu od plazovja, še vedno ni minula. V Starem trgu je napravilo plazovje že naravnost velikansko škodo. Utrgal se je velik kos Brilejevega vinograda, ki je zasul in popolnoma raztrgal Štrithov vinograd in rine sedaj vsa plast v širini okoli 500 metrov proti dolini v Bistrico. Plazovje neusmiljeno trga lepe vinograde, rodovitna polja, travnike, ruje sadno drevje in ruši cele stavbe. Vinogradska klet trgovca Antona Štrith se je pogreznila v zemljo, druga s stanovanjsko hišo in prešnico je porušena do tal. Klet Karola Straška je zasuta, ravnotako gospodarsko poslopje Amalije Leskovšek. Niti sledu ni več, kje so poprej stale te stavbe. Hiša Alojzija Beveca, Franceta Grobelšeka, kakor tudi gospodarsko poslopje Ivana Regvata so razpokane in v razpadu. Ista usoda čaka tudi hiši Ivana Regvata in lončarice Jere Kolar, kjer se je plaz že priril do teh stavb in je na njihovih zidovjih opaziti dan za dnem večje razpoke. Gospodarsko poslopje Lucije Belak je porušeno, v nevarnosti je tudi hiša. Okrajna cesta je počila na obeh straneh plazovja in je promet s težkimi vozovi ukinjen. V najbližji bodočnosti pa bo ukinjen sploh vsak promet, ker potiska cesto v območju plazovja naprej v potok. Potok Bistrica je plazovje že v toliko zasulo, da je začela voda v smeri proti Lesični postajati in je narastla nad en meter. Na levem krilu plazovja je opaziti razpoke, ki vodijo v smeri proti trgu Pilštajnu. Ogrožen je ves severni del trga. V veliki nevarnosti pa je tudi vas Lesično. Kajti, kakor hitro plazovje zasuje potok, kar je pričakovati v nekaj dneh, bode vsa vas pod vodo. Potrebna je nujna pomoč! Nujno se bo moral prekupati nov potok in napraviti bo treba tudi novo cesto in misliti na to, kakor bi se obvaroval ogroženi svet pred nadaljnim plazovjem. Voja uprava je poslala 60 vajakov na pomoč, ki so pod vodstvom inž. Juga kanalizirali plaz na treh krajih. Žalibog pa so bili vojaki že čez deset dni odpoklicani n nadaljujejo delo sedaj številni delavci. Govor se, da bo rad pomanjkanja denarja že v najkrajšem času ustavljeno sploh vse varnostno delo. Pozivamo vse merodajne ministre, posebno g. ministra za poljedelstvo, da priskočijo ponesrečencem nujno na pomoč. Ljudstvo je obupano, ker je v nevarnosti, da izgubi še ta kosček zemlje, ki jo ima. Položaj je tem obupnejši, ker so morali siromaki izprazniti svoje borne domove tik pred zimo in so prepuščeni sedaj brez doma in zemljišča bedi in velikemu pomanjkanju.

Obsojena detomorilka. V Zagrebu se je vršila v soboto razprava proti Mariji Koprivnik, doma iz rajhenburške okolice. Obtožena je bila umora svojega lastnega malega otroka. Lansko spomlad je našla policija v nekem stranišču v Rajhenburgu otroško truplo, ki pa je bilo že tako razkrojeno, da niso mogli ugotoviti niti spola. Sum je padel na služkinjo Marijo Koprivnik, ki je par tednov prej porodila že svoje tretje nezakonsko dete. Koprivnik je bila v tistem času uslužbena nekje v Zagrebu. Policija jo je aretirala in zaslišala. Koprivnik je odločno zanikala, da bi bil v Rajhenburgu najdeni otrok njen, nač pa je priznala, da je tudi ona umorila svoje dete. »Ako bom kaznovana, potem hočem biti kaznovana vsaj za svoje, ne pa za tuje dete«, je izjavila. Nato je izpovedala, da je porodila zdravo moško dete, ki ga je dala v rejo neki ženski v rajhenburški okolici, sama pa je odšla v službo v Zagreb. Čez šest mesecev ji je ženska prinesla dete nazaj, ker ni mogla plačevati dogovorjene oskrbovalnine. Bila je vsa obupana. Bala se je, da izgubi službo, če prinese dete v hišo. Celu noč je tavalu po mestu, končno pa je odšla proti Šestinam. Ko je korakala ob obrežju Save, se ji je porodila misel, da se deteta lahko za vedno iznebi. Držala je dete tako dolgo v vodi, dokler se ni zadušilo. Na razpravi je opisala svojo trnjevo pot. Povsod je iskala pomoči, prosila ljudi, naj se usmilijo nedolžnega otroka, pa zaman. V zagrebškem otroškem zavetišču, kamor se je obrnila, so jo zavrnili, češ, otrok spada v Ljubljano. V skrajnem obupu in zmedenosti je končno izvršila zločin in zakrivila smrt otroka. Obsodili so jo na pet let ječe.

Beg vojnega begunca iz zapora v Vinkovcih. Te dni je sklenil vojni begunec kaplar Serafin Ničič pobegniti iz zapora okrajnega sodišča v Vinkovcih. V to svrhu je nasul vojniki, ki ga je stražil, paprike v oči ter navalil nanj, da bi mu odvzel puško. Vojnik, ki ga je paprika povsem onemogočila za uspešen boj, se je vendar obupno branil. Pri tem je izstrelil v napadalec iz puške strel. Strel je pa zadel ječarja Gečiča, ki mu je bil prihitel na pomoč. Nastalo

razburjenje je kaplar dobro izkoristil in se izgubil v temo noč.

Usodopolna stava. Na dravskem pristanišču v Osijeku ima neki Goreta malo točilnico, kjer se zbirajo splavarji. Prefeklo soboto zvečer je popival pri njem med drugimi tudi njegov stari prijatelj Klajič. Možakarja sta pridno praznila kozarce. Proti 10. uri zvečer sta bila že pošteno nakresana, a tudi ostali gostje niso bili več prav trezni. Govorili so o svojih junaštvih ter pripovedovali svoje doživljaje na vodi. Beseda je dala besedo in končno sta se prijatelja začela prerekati, kdo je boljši veslač. Vsak je trdil svoje. V splošnem prerekanju je nekdo predlagal stavo in možakarja sta se takoj zedinila. Vsak v svojem čolnu sta morala preveslati Dravo. Kdor pride zadnji, se mora za kazen okopati v mrzli vodi. Rečeno storjeno! Ob navzočnosti ostalih gostov sta se možakarja odpravila ter na dano znamenje oba hkrati odrinila v malih čolnih od brega. Prvi je dosegel nasproti breg Klajič. Goreta je ostal mož beseda. Kljub temu, da ga je mrazilo, je takoj, ko je došel kot zadnji na drugi breg, slekel suknjo in skočil v vodo. Hip nato je izginil v valovih. Parkrat so še slišali njegove klice na pomoč, vendar pa ga radi goste megle niso mogli več rešiti. Njegovega trupla še niso našli. Epilog te čudne stave se bo odigral na sodišču.

Sreča v loteriji. Strast za loterijo vedno bolj prevzema naše ljudi. Nekateri bi zaigrali zadnje pare v nadi, da bodo dobili kak velik dobiček, toda vsi ti doživijo po navadi veliko razočaranje. Dobitki so silno redki in malokateri je tako srečen, da zadene večjo svoto. Te dni, ob priliki zadnjega zrebanja razredne loterije, pa prinašajo časopisi poročilo o redkem slučaju, da sta zadela glavne dobitke dve osebi, ki sta v resnici zaslužili z revščino in bedo, da ju onkrat v življenju obišče sreča. Prvi srečnež je delavec Salih Benič iz okolice Sarajeva. Dela v gozdovih, doma pa ima kopico nepreskrbljenih otrok, ki so še nekako shajali, ko mu je bila žena zdrava. Pred nekaj meseci pa je žena nevarno obolela in v družino se je naselila beda. Mož je moral pustiti delo, da je stregel ženi in skuhal za otroke. Prihrankov ni bilo in kmalu je začelo romati iz kočice k trgovcu pohištvo, boljša obleka, vse, kar se je sploh dalo še prodati, da so imeli za najpotrebnejši živež. Pred nekaj tedni je nesel Benič v Sarajevo k židu svojo zadnjo boljšo obleko, da jo proda. Žid mu je dal denar, obenem pa ga nagovarjal, naj kupi loterijsko srečko. Neki notranji glas je gnal Beniča, da je dal težko dobljeni denar za četrtinko srečke. Pri zrebanju je zadela njegova srečka glavni dobiček 1 milijon dinarjev in na Beniča je odpadlo 250.000 dinarjev. Na mah je bil s tem rešen bede in skrbi za bodočnost. — Druga četrtinka omenjene srečke, ki je zadela glavni dobiček, je bila prodana v Novem Sadu, kjer jo je kupila siromašna šivilja. Nameščena je bila v nekem šivalnem salonu ter je jedva toliko zaslužila, da je preživela sebe in svojo bolešno mater. Preti ji je nevarnost, da jo vrže hišni gospodar iz stanovanja, ker ni plačevala redno stanarine. Na srečko je bila že popolnoma pozabila ter ni imela pojma o dobitku, ko se je pripeljal pred njihovo stanovanje uradnik banke, kjer je srečko kupila, ter ji šporočil veselo vest, da dobi 250.000 dinarjev. Vsa srečja je hitela deklica k materi in obe sta se jokali od sreče!

Žalostne posledice neumestne šale. Te dni so si dovolili v Kašavi na Madžarskem mladi prijatelji nekega privatnega uradnika neumestno šalo. Ta jim je namreč pripovedoval, da se mu je sanjalo, da je zadel glavni dobiček razredne loterije. Z ozirom na to so naročili njegovi prijatelji iz Prage brzojavko, s katero se mu sporoča, da je res zadel glavni dobiček. Mladi uradnik je od veselja kar norel. Takoj se je podal k stavbeniku ter se dogovoril z njim da mu sezida večnadstropno palačo. Vsako nadstropje bi naj imelo po več sto sob. Nato je naročil za vse te sobe drago pohištvo in potrebno opremo. Naročil si je tudi par avtomobilov. Njegovi prijatelji so uvideli, da so šli s svojo šalo predaleč, pa so mu hoteli stvar pojasniti. Mladi mož pa je nato zares zblaznel in so ga morali končno odvesti v umobolnico.

Zamenjan mrtvec. Te dni je prišlo na centralnem pokopališču na Dunaju do razburljivih prizorov, ki jih je povzročila zamenjava dveh mrtvakov. Ko so prišli »žalujoči ostali« postreška Henrika Ott k pogrebu, so opazili na svoje neprijetno iznenadenje v krsti truplo neznanega jim možakarja. Polastila se jih je velika razburjenost. Pomirili so se šele, ko se je izkazalo, da gre za pomotno zamenjavo in so prinesli službeni pravo truplo. Nato se je izvršil pogreb brez nadaljnjih zapletljivajev.

Inženjerji vlomili. Te dni sta udrila med izplačevanjem pokojnine v kolodvorsko blagajno v Landshutu na Bavarskem dva elegantno oblečena mlada gospoda. Vrgla sta blagajniku popra v oči ter izpraznila blagajno, v kateri se je nahajalo 5000 mark. Dasiravno sta hotela ustrahovati ostale navzoče, od katerih je bila večina ženskega spola, z revolverji, sta bila prijeta. Na policiji so ugotovili, da sta čudna dečka brata inženjerja Moric in Eric Horn iz Regensburga. Ker sta bila na licu mesta aretirana, so seveda našli pri njima ves ukradeni denar.

Ples v aeroplanu. Te dni se je vršil prvi javni ples v aeroplanu, ki vrši zračni promet na progi London—Paris. Ples se je vršil v kajiti, ki ima prostora za 20 oseb, v trenutku, ko je plul aeroplan v višini 2000 m. Kljub divjemu plesu aeroplan ni izgubil ravnotežja.

Kaj pravijo preroki o letu 1927. Proti koncu vsakega leta se navadno po vsem svetu pojavijo razni preroki, ki z gotovostjo napovedujejo dogodke za prihodnje leto; če jim kdo verjame, se seveda drugo vprašanje. Zlasti po vojni se je razvada prerokovanja zelo razpasla in dasi so se povečini ta prerokovanja izkazala kot nezanesljiva, imajo ti preroki vendar veliko pristašev, ki prisegajo na resničnost njihovih prerokb. Največ takih prerokov so takozvani astrologi, ki skušajo iz zvezd določiti bodočnost. Astrologija je bila v začetku novega veka silno razširjena, pozneje pa so ljudje spoznali njeno lažljivost ter je za dokaj let bila skoro pozabljena. Moderni ljudje pa so se v svoji zaslepljenosti zopet pričeli baviti z njo. So pa zopet drugi preroki, ki se za svoja napovedovanja poslužujejo starih knjig, izkušeni itd. Tem bi še človek najbolj dal prav, ker tudi naši kmetje dobro vedo, da si v določnem razdobju rade sledijo podobne letine in iz te izkušnje so nastali tudi naši kmetjski pregovori o letini iz vremena. Precej to-

čen je v tem oziru takozvani stoletni koledar. Pa poglejmo, kaj napovedujejo preroki svetu v letu 1927: Prihodnje leto nam ne prinese nič dobrega. Prirodne katastrofe in nesreče si bodo sledile po vsem svetu ena za drugo ter bodo povzročile velikansko bedo in nesrečo. Viharji bodo opustošili cele dežele, požari bodo uničili mesta, nastopile bodo nevarne nalezljive bolezni in bljuvati bodo pričeli zopet novi ognjeniki. Leto 1927 bo še mnogo slabše, kakor je bilo letošnje leto 1926. Glede pokrajin, katere zadene nesreča, so si preroki večinoma edini. Francoski astrolog Andoux napoveduje strašen potres v Južni Ameriki, ki bo opustošil vsa večja mesta. Na stotisoče ljudi bo ob življenje in milijoni ob streho. Kmalu po potresu zadene nesreča Severno Ameriko in sicer silen vihar, kot je razdejal letos morskopolališče Miami, samo da bo še strašnejši in obsežnejši. Evrovi se ne obeta po prerokovanju istega preroka nič boljšega. Strašne poplave bodo opustošile: Francijo, Anglijo in Nemčijo. Izbruhnile bodo nevarne nalezljive bolezni ali epidemije. Nekaj starih, že davno ugaslih ognjenikov bo pričelo zopet delovati. — Ravno tako mračno in žalostno je prerokovanje znane nemške prerokinje Jordanove v Berlinu. Napoveduje iste nesreče, kot njen francoski tovariš, zraven pa še veliko rudniško nesrečo v Nemčiji in propast Holandije. Pravi, da se bode Holandija pogreznila v morje. To usodo napovedujejo Holandiji že nekaj let, pa menda radi tega, ker v resnici leži tretjina države pod gladino morja, katerega so zajezili z ogromnimi nasipi, da ne zalije kopnega. — Zanimiva so politična prerokovanja. Rusiji prerokujejo nagli padec boljševizma in težke notranje boje. Upostavilo se bo zopet carstvo. Franciji napovedujejo samo ugodne stvari, pravdo valute, napredki gospodarstva in trgovine. Pride do tesne zveze z Nemčijo. Nemčija bo doživela monarhističen prevrat, ki bo pa zadušena in bo ostala pri republiki. Predsednik Hindenburg bo večkrat v smrtni nevarnosti vsled atentatov. Anglija bo imela hude spore s svojimi kolonijami ter nevarne boje v Aziji. Sploh Angliji preti velika nevarnost in preroki so mnenja, da ne bo doživela srečne bodočnosti. Španija bo imela revolucijo ter postane republika. V Italiji bodo velike homatije, Mussolini bode ubit od atentatoriev in izbruhnile bo revolucija. Fašizem bo krvavo končal. Na našo Jugoslavijo so preroki pozabili. No, pa ni posebne nesreče, prerokujemo si svojo usodo lahko sami. Pašič in Radič bosta že skrbela, da ne bomo imeli premalo vlad, tiščal nas bo davčni vijak, gospodarsko bomo šli rakovo pot nazaj in če Bog da, bomo imeli kup volitev- da ne bo preveč dolgčas!

Pisma iz domačih krajev.

Št. Ilj v Slov. goricah. Na redni občinski seji dne 30. novembra 1926 se je izvolilo oglasno g. Franca Zebota, narodnega poslanca za njegove zasluge, katere si je stekel za našo občino, častnim občanom! Castitamo!

Cirkovce pri Pragarskem. Novo ustanovljeno gasilno društvo Mihovce—Dragonja vas, pošta Cirkovce priredi bogato loterijo dne 19. marca v prid nove motorne brigadne. Loterija obsega 300 dobitkov, in sicer: Plemenska krava, nov šivalni stroj, novo žensko in moško kolo, 300 litrov dobrega vina, 1 seženj bukovih drv, 2 sežnja jelševih drv, blago za moško in žensko obleko, nov tovarniški plug št. 151(b). Vsi dobitki so vredni 25.000 Din.

Vurberg. Letos se je preselil od nas gospod učitelj Lešnik, kateri je bil vedno protivnik naše stranke. Ob času zadnjih občinskih volitev je ustanovil neko gospodarsko stranko. Ker je stranka vsled neresnic in obljub, ki jih je trosila, imela pri volitvah nekaj uspeha, je mislil gospod Lešnik, da bo Vurberg kmalu v demokratičnih rokah, a mož se je hudo opekel. Po hudi agitaciji pri volitvah v skupščino je odšel. Zdaj, koncem novembra smo zopet videli gospoda Lešnika tukaj. Prišel je po jabolčna drevesa, po korenine raznih sadežev in rož, katere je odpeljal. Zal nam je, da je na korenine ene rože pozabil! Rožica je sicer slaba, a gospod Lešnik jo je pri ljudeh vendar skrbno sadil in gojil. Ker je škodljiva, so jo po večini že sami izruvali. Po ostale vas pa vljudno vabimo, da pridete sami, ker ta rožica je vaša demokratska »Domovina«, katero ste tukaj tako pridno naročali in širili.

Gornja Radgona. V noči od nedelje na ponedeljek 29. novembra je zgorel škedenj posestnika Franca Toplak na Meleh. Prihiteli sta požarni brambli iz nemške in Gornje Radgone in dosegle, da se ogenj ni razširil in uničil sosednjih poslopij. Toplak je gospodarsko silno slab, sedaj pa še ta nezgoda! — V soboto, dne 4. decembra sta se zgodili v našem trgu kar dve nesreči. Predpoldne je padel z novo dograjene občinske stavbe delavec Janez Rajbar iz Polic in si nalomil obe nogi. Prenešti so ga morali v radgonsko bolnico. Ponesrečenec je iz Prekmurja in se je komaj pred petimi meseci poročil. Popoldne pa je v Dibelčarjevi delavnici zlomil strojni jermen ključavničarskem pomočniku Francu Majcen levo roko. Majcen je član tukajšnjega Orla. Zelimo mu skrajšnjega ozdravljenja. — 4. in 5. decembra je bil dan veselja za mladino tukajšnje osnovne šole. Učenci in učenke so namreč nastopili v posojilnični dvorani kot pevci, deklamatorji in igralci. Ljubko je poslušati glasove nežne mladine in vesek gledati, kako ponosno in samozavestno nastopajo ti malčki na gledališkem odru. Uprizorili so letos tridejanskega »Povodnjega moža«. — Učiteljstvu smo hvaležni za ves trud, ki so ga imeli z njimi. Obkraj je nastopil tudi Miklavž in obdaroval mladino in odrasle. Cisti dobiček te prireditve se porabi vsako leto za nabavo knjig ubogim šolarjem. — Vsekako plemenit namen!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Zalostna novica, ki smo jo izvedeli v petek popoldne, se je hitro širila po fari. Zvonjenje je naznanjalo ljudem, da je nekdo umrl. Bog je poklical k sebi svojo zvesto služabnico Marjeto Janžekovič iz Zagajci. Ze del časa je bolehal ter je morala pred več meseci iti drugam si iskat zdravja. Ni ga čakala, ker jo je Bog hotel že sedaj imeti pri sebi. Njeno truplo počiva na pokopališču župnije Devica Marija v Polju. Naj omenimo, da je srčno želela čakati tisti dan, ko bo njen sin, ki že peto leto študira bogoslovje na vseučilišču v Parizu, zapel novo sveto mašo. Vsemogočni naj potolaži vse njene sorodnike, ki bodo gotovo goreče molili za njo, njej pa daj Gospod večni mir in pokoj. — Ze sedaj poročamo, da priredi naš orlovski odsek na praznik sv. Stefana, 26. decembra lepo, času primerno igro Garcia Morena.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kot krono vseh dosedanjih dramatičnih prireditev pripravlja tukajšnje Bralno društvo za božične praznike za Pasijon največje dramo, ki se bo odigravala v Rimu za časa najhujšega preganjanja kristjanov pod cesarjem Nero- nom »Quo vadis?«. Igra je posneta po znanem istoimenskem romanu v 10 slikah. Pretresljivo so opisani v nji oni dogodki, ko cesar Nero iz grozovite besnosti napram kristjanom zažge mesto Rim, ter vsi krivdno zvali na kristjane, katere da brez usmiljenja mučiti in trpiti na raznovrstne načine. Prelep je prizor srečanja Petra na begu iz Rima z našim Gospodom, ko ga posvari za

križanje. — Da se omogoči vsakemu poset te igre, se bo predstavljal na Stefanovo dne 26. decembra 1926 in dne 2. januarja 1927 in po možnosti tudi še 6. januarja. Pridite torej vsi, ter se poslužite redke prilike.

Sv. Jurij ob Ščavnici. O priliki posvetitve Belec-ove hiše v Slaptincih so gostje zbrali za Dijaško kuhinjo 141 Din. Bog plati! Sodišnica v Prekmurju. Pri pranju je utonila 17 letna Marija Kerec v potoku Mokuš v Sodišnicah. Ker deklice ni bilo predolge časa domov, so jo šli starši iskat. Našli so jo mrtvo v potoku. Ugotovljeno je, da se je deklica pri pranju onesvestilo ter padlo v vodo.

Slovenjgrдец. Strašna nesreča na Urški gori, o kateri smo že poročali, se je pred nekaj dnevi odkrila. Dne 13. junija t. l. je neznan kam izginil učenec meščanske šole v Slovenjgradu Anton Pogorevčnik, ki je dan poprej šel kot nosač z oskrbnikom na goro Sv. Uršule, tam prenočil v turistovskem domu in se podal drugega jutra ob 8. uri skupno s 14 letnim Ivanom Lahovnik na pol ure od doma oddaljeno Smohornico, odkoder se ni več vrnil. Ko je čez kako uro došel Ivan Lahovnik sam nazaj v planinsko kočjo, je fant na stavljeno mu vprašanje, kje da je ostal njegov tovariš, odgovoril, da je Anton odšel že nazaj v Slovenjgrдец. Ker se pa pogrešanec v Slovenjgradu ni bil vrnil, je slovenjgraško orožništvo takoj preiskalo veliki del gorovja Urške gore; pri tem trudapolnem poslu so z hvalevredno požrtvovalnostjo sodelovali tudi nekateri naši meščani, a žal, vse brez uspeha. Sedaj po preteku pol leta, so pa pastirji posestnika Zđovca v Kotljah pri iskanju zgubljenih ovc našli že popolnoma razpadlo truplo ubogega Pogorevčnika pod stromo in deloma previsečo, približno 150 metrov visoko severno steno omenjene Smohornice. Ivan Lahovnik je še le sedaj izpovedal, da je Anton Pogorevčnik tistega jutra padel v prepad pred njegovimi očmi. Uganka je še, zakaj je fant toliko časa molčal o tej strašni nesreči. Ostanke nesrečnega Pogorevčnika so položili k večnemu počitku na pokopališču v Kotljah. Svetila mu večna luč, njegovim dobrim staršem pa naše globoko sožalje.

Šmartno pri Slovenjgradu. Prosvetna oblast je odredila, sklicujoč se na neki stari avstrijski šolski zakon iz leta 1869 in neko predvno naredbo upravnega sodišča iz leta 1914, da se naša štiritredna šola razširi v petrazrednico, ne da bi bili za to na razpolago premerni prostori, oziroma pripravljena in opremljena petna učna soba. Čujte! Ali smo še vedno zasluženi Avstrijci ali smo svobodni Jugoslovani? Nadalje se je naročilo krajnemu šolskemu svetu, da vstavi v proračun za leto 1927 znesek za stavbeni fond, približno eno tretjino vseh stroškov za zgradbo šolskega poslopja, ne da bi se bil vršil dosedaj kak komisijonelni ogled šole ter predložil vsolanim občinam načrt in proračun za izzidavo šolskega poslopja. Z ozirom na vremenske nesreče, deževje in polave, ki so zadele tudi našo ožjo domovino in uničile veliko letošnjih pridevkov ter upoštevajoč sedaj gospodarsko krizo, je krajni šolski svet prošil, naj se opusti za l. 1927 nabiranje stavbenega fonda, ker so vsolane občine z davki, občinskimi in avtonomnimi dokladami, popravili cest, mostov, oskrbo ubožcev in drugim dajatvami tako preobložene, da ne zmorejo na noben način pod sedanjimi razmerami tako velikih finančnih žrtev; do skrajne meje izčrpane kmetje in davkoplačevalce pa še s to vsoto obremeniti. Ne upoštevajoč prošenj, ugovorov oziroma pritožb, je izdala prosvetna oblast krajnemu šolskemu svetu ponovno strogo naročilo, da skliče nemudoma novo proračunsko sejo, pri kateri se mora za leto 1927 brezpogojno vnesti znesek za stavbeni fond in je za točno izvršitev tega odloka osebno odgovoren načelnik krajnega šolskega sveta. Pod vsestranskim pritiskom od zgoraj se je moral krajni šolski svet udati in se umakniti višji sili. Gospodje narodni poslanci! Pomagajte, sicer bomo popolnoma oskuljeni!

Špitalič pri Konjicah. (Razno.) Od 11. oktobra 1926 imamo pošto dnevno, prej samo trikrat na teden. Smo napredni, kaj? — Umrl je 27. novembra gospod Jernej Podkrajšek, p. d. Lepak v 84. letu; njegov stari oče je bil star celo 103 leta. Rajni je bil svojčas dvakrat župan, načelnik konkurenčnega odbora in 25 let načelnik krajnega šolskega sveta. Ostalim domačim naše sožalje, rajnemu pa naj sveti večna luč! — Bralno društvo ima nov zavor. Naslikan je na njem idiličen Špitalič. Mojestvo je delo izvršil akad. slikar, prof. g. Rudolf Jakhel iz Ptuja. Fantje, dekleta, kdaj nastopite s kako lepo igro? — 5. novembra so orožniki odgnali v celjske zapore vklejence: Josipa Grašič, Jakoba Hribernik in Antona Panič, glavnega Radičevega zaupnika. V koliko so poleg že zaprtega Mahoneta skrivni Sevrovega umora, bo dognala sodna obravnava, katere izida vse nestrpno pričakuje.

Polzela. Letošnja jesen ni bila pri nas ravno mila starih ljudem. Zadnji čas so umrli: Urša Sattler, M. Dolinar in P. Beloglavc, vsi stari nad 80 let in Janez Kalšek ter Tomaž Rajšek, stara nad 75 let. Kljub temu imamo še vedno par osemdesetletnikov in večje število sedemdesetletnikov. Pač znamenje zdravega zraka, kateri je še zastoj. Spomenik v svetovni vojni padlih tudi nameravamo postaviti. Precejšnja vsota je že skupaj, vendar še vedno precej manjka. Ljudje se spominjajo ob raznih veselih in žalostnih prilikah tega namena. Na gostiji Antona Hajnek in Marije roj. Šimič se je nabralo v ta namen 170 Din. Pač hvalevredno in posnemanja vredno.

Pišec. Nenadomestna izguba je zadela našo župnijo. V petek, 3. t. m. je mirno v Gospodu zaspal odlični mož, obče spoštovani g. Franc Podvinski starejši, potem ko je bil v sredo poprej s spodbudno pobožnostjo sprejel svete zakramente za umirajočega. Kot skrben hišni gospodar, od božje previdnosti že leta 1912 z zlatoporočnim vncem odlikovani družinski oče, svojčas nad 20 let vreden in požrtvovalen župan, soustanovitelj kmetske hranilnice in posojilnice v Pišecah, dolgo vrsto let cerkveni ključar in tudi sicer izredni dobronik župnijske cerkve, v svoji dolgotrajni boleznii pa neomahljiv v živi veri, trdnem upanju in neugasljivi ljubezni je v 87. letu starosti vzgledno sklenil svoje vsakovrstnih dobrih del bogato življenje in odšel v večnost po zaslužen plačilo. Ni ga več med nami, vendar vsi blagohoteči mu ostanejo zvesti. So ga ljubili, ga ljubijo in ga bodo ljubili ter mu skazovali dolžno hvaležnost s pobožnimi molitvami, dokler se srečno zopet snidemo in z njim večno združeni Bogu hvala zapojemo iz srca celega, ljubezni božje polnega. Slovesen sprevod drugo adventno nedeljo popoldne je vodil od hiše žalosti njegov najstarejši sin, mnogočastiti gospod Anton Podvinski, kn. šk. duh. svetovalec, dekan in župnik v Zavrcu, spremljan od štirih duhovnih sobratov. Kljub sneženemu meteu je nepozabnega pokojnika spremljala številno zastopana župnija v župnijsko cerkev k slovesni sveti maši, po kratkem cerkvenem nagovoru s prižnice pa do odprtega groba, kjer mu je govoril v slovo član načelstva pišecke hranilnice in posojilnice ter mu poklonil krasen venec. Drugi venec je položil sedanji cerkveni ključar g. Mihael Kostevc. V sprevodu so nastopili: Orel in prosvetno društvo, Marijina družba in cerkveni pevski zbor, ki mu je zapel ganljivo poslovilno pesem. Dal Bog, da bi njegov kremenit značaj našel še mnogo vrlih posnemovalcev v družinah in v javnem življenju, za vse blago in dobro vnetih, za slabo pa nedostopnih, kakor je vselej in povsod bil naš predragi oče Podvinski.

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 13. decembra je v Velikibrezai umrl Franc Mraz, nekdanj premožen in ugleden kmet, večletni župan in cerkveni ključar; po nesreči je v vse zgubil. Mnogo let se je preživljal kot hlapec, umrl je kot berač. Naj v miru počiva. V nedeljo, dne 28. novembra pa je umrla Neža Vrbovšek, p. d. Orešnova v Velečah, vrla krščanska mati, žena in gospodinja. Kdor jo je poznal, jo je spoštoval. Počivaj v miru, blaga duša! — Na Katarinino je bil za sv. Ruperta napovedan župnijski tečaj Prosvetne zveze Laške. Vsi, ki ne bodo mogli priti, naj se poslužijo

iz Celja oz. Laškega nista mogla priti — pot k Sv. Rupertu je daljna in težavna. Prihitel pa je kot namestnik požrtvovalni g. Ivan Dežlak iz Celja, ki je precej številnim poslušalcem podal mnogo koristna navodila. Ljudstvo je bilo pripravljeno na obširno predavanje. Vsi zelo občutimo pomanjkanje Društvenega doma. Pa ga homo z božjo pomočjo in požrtvovalnostjo župljanov postavili!

Loka pri Zidanem mostu. Občni zbor krajevne organizacije SLS se vrši v nedeljo, dne 19. decembra 1926 po prvi sv. maši v društveni sobi Prosvetnega društva. Vsi člani in prijatelji Slovenske ljudske stranke, pridite gotovo!

Planina pri Sevnici. V soboto, dne 27. novembra smo izročili materi zemljske ostanke vsestransko spoštovanega posestnika Mihaela Leskošek iz Tajhtov. Bil je vdovec nad 25 let in kakor on, krščansko značen, je tudi svoje tri otroke v pravem krščanskem duhu vzgojil. Pač res! Kako si drevesce vzgaja — tako drevo in sad boš imel. Zelodčni rak mu je nit življenja prestrigel v starosti 62 let. Dva dni pred smrtjo se je prejel v navzočnosti svojih pridnih otrok in dobrih sosedov sv. popotnico v večnost. Domače razmere in zadeve je uredil tako, da bo za otroke prav — pa tudi v pomoč njegovi neumrljivi duši. Da bi ga posnemali mnogi — zlasti gospodarji — v njegovem krščanskem življenju in po njegovem zgledu vse vravnali pravčasno pred smrtjo, kakor on, da se izognejo nepotrebnim skrbem, potem in drugim stroškom. Kako je bil rajni Mihael spoštovan — je bil jasen dokaz — prav lep, mnogoštevilen pogreb, kakoršnega morda Planina že dolgo ni videla. V spremstvu dveh gospodov duhovnikov in mnogoštevilnih pobožnih spremljevalcev je bil položen v tih grob, kjer pričakuje vstajenja. Sožalje in tisk solza se je pri odprtem grobu v srce segajoča žalostinka »Vigred« stopnjevala. S solzami smo se vračali iz kraja začasnega miru, tibo želeč rajnemu večni mir in pokoj. Večna luč Ti svetli!

Sv. Vid—Planina pri Sevnici. Tukaj je umrla večkrat prevideča s sv. zakramenti dne 28. novembra spoštovana gospodinja gostilničarka in posestnica Jožefa Zibret. Dolgo časa je vdova bolehalo in voljno prenašala svojo bolezen. Veliko revežev se spominja njene dobrosrčnosti. Pogreb je bil 30. novembra t. l. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Gospodarstvo.

NAŠA ŽIVINOREJA.

Zakaj ne gojimo čiste marijodvorske pasme Dovoljujem si na dopis v »Slov. Gospodarju« z dne 21. oktobra pod naslovom »Kmetovalci, gojite čisto plemo«, omeniti naše izkušnje, povedati svoje misli. — Ni to prvi dopis strokovnjaka, ki nam obmejnimi živinorejcem na vse pretege hvali nam vsiljeno marijodvorsko pasmo. Pisalo je o tem že več takih ljubiteljev o dobrotah teh suhih dolgonožcev, toda proti našemu prepričanju. Motijo se ti gospodje strokovnjaki, kakor se pač vsak, še tako učen človek lahko zmoti, da bi bila marijodvorska pasma najboljša za naše kraje. Trdno smo prepričani, da to ni res, da nam daje pač velika pingavska goveda več haska, posebno kar se tiče mlečnosti in debeljena, boljšega izkoriščanja naše ne slabe krme sploh.

Od nekaj gojimo že poleg marijodvorcev tudi pingavce, a reči moramo odkritosrčno, da smo s pingavci mnogo bolj zadovoljni kot z marijodvorci, ker krave te pasme so slabe molznice in voli nič boljše ne vozijo kot pingavci, a za debelenje ali pitanje pa so posebno stari voli naravnost povedano čisto za nič. — Naj nam pove eden od gospodov strokovnjakov, kako je mogoče opitati starih marijodvorskega vola? Radi bi videli ta čudež. Poskusil sem že razne načine, a sem prišel do prepričanja, da kmet nima teh sredstev in kupljena so predraga, se ne izplačajo. Pingavec pa se izboljša prav kmalu pri isti krmi, ako se ga le pusti delj časa ležati, počivati in odebeli se tudi prav kmalu, že pri količnik boljši krmi. Vsak mesar bo pač kupil raje debelega pingavca kot suhega marijodvorca. Tisto pa, kar nekateri pravijo, da imajo marijodvorci boljše in lepše meso, za to nam mesar prav nič ne da. Kar se tiče molznosti, ve vsak vičar, kaj se le kmet, da dajo pingavke več mleka kot marijodvorke. Zaradi živinske jetike moramo reči, da dobimo vtis, ako pregledujemo oboje živali, da se ta bolezen drži pač prej suhih belcev kot vrlih lisastih pingavcev.

Kaj je naš prvi in glavni hasek od naše živine? Da dobimo od krav kar največ mleka, ki se ga lahko vnovči, kar je velika pomoč revnejšim slojem in tudi večjemu kmetu dobro nese, da voli povoljno vozijo ter da se žival, katera je odvisna za prodajo, lahko opita, posebno stari voli in krave, in tako lažje in boljše prodajo. To so pa lastnosti po našem prepričanju le pingavcev in ne marijodvorcev, ki uspevajo mogoče prav dobro kje drugod, a ne pri nas.

Napačen je živinski zakon, katerega so skovali naši predniki brez vprašanja širših mas živinorejcev, da bi bila marijodvorska pasma za nas najboljša, da moramo sedaj splošno, posebno v našem kraju, severno od Maribora, v obmejnih farah gojiti le samo isto. Prepričani smo, ako bi se sedaj sklicalo vse živinorejce Slovenskih goric na tozadevni sestanek — kar bi bilo potrebno in prav — radi vprašanja goveje pasme, bi se gotovo, ako bi se dalo na glasovanje, izglasovala velika večina za pingavsko in ne za marijodvorsko govedo. Proč s tem terorizmom, da se nam vsiljuje neljuba pasma, ki je malo vredna. Kmet je tisti, ki redi živino in mora plačevati sedaj ogromne davke, zato se ga pa naj tudi pusti, da redi tisto govedo, o katerem je prepričan, da mu daje največ haska.

Vse strokovnjake drugih misli pa opomnimo na izjavo našega pravega strokovnjaka in učitelja o živinoreji, gospoda Franja Dularja, ki je v svoji drugi knjigi »Umna živinoreja« v odstavku: Katera goveda so najprikladnejša za slovenske pokrajine, povedal in priporočal dobesedno (stran 49) — pingavski, oziroma beljanski goveda (katera je slična pingavski) so najboljše in najprikladnejše živali za vse slovenske pokrajine. In ob zaključku njegovih opazk pravil: »Pingavska oziroma beljanska (to je nizka, mala pingavska) goveja živina je vrlo dobra in koristna ter uspeva ne samo v goratih, ampak tudi v nižavskih pokrajinah. Ona bodi slovenskemu posestniku pravi vzor dobrih živali! — Da ima ta strokovnjak tudi prav, o tem smo davno že prepričani. To je tudi tisti vzrok, zakaj da se splošno ne pride do enotne pasme v našem kraju — ker se nam vsiljuje neljuba pasma, katere ne maramo in bi se naj opustila, kakor so jo iz navedenih tehničnih vzrokov tudi že opustili naši sosedni onstran državne meje.

Kmet-živinorejec.

KAJ JE S PROSTO ŽGANJEUHO?

Od raznih strani dobiva »Slovenski Gospodar« vprašanja, ali bo res s 1. januarjem 1927 odpravljena prosta žganjekuha. Naše uredništvo se je v tej zadevi obrnilo na poslanca Slovenske ljudske stranke, Poljanec g. Franjo Zebot nam je postal nato ta-le odgovor:

»Prosta žganjekuha se je upeljala v Sloveniji in na Hrvaške mleta 1924. Zakon o trošarini od dne 27. junija 1921 se je leta 1924 v toliko spremenil, da je upeljana prosta žganjekuha za sadje, drože, tropine in druge vrste kmetijskih pridelkov, iz katerih se more kuhati žganje. Od leta 1924 posestniku ni treba prijaviti žganjekuhe finančni kontroli in tudi ni treba plačati nikake trošarine. Od skuhanega žganja plača trošarino samo tisti, ki žganje proda. Ta določila so objavljena v »Uradnem listu« kos 3, 1924, XV., člen 116. — Prosto žganjekuhu ne more odpraviti finančna kontrola, ampak samo narodna skupščina na predlog finančnega ministra. Takega predloga pa še dosedaj ni bilo. Radi tega ostane prosta žganjekuha še vnaprej v veljavi in se z novim letom ne more ukiniti.

ALI SE NE BI OBNESLI ŽLAHTNI KOSTANJI V MARI-BORSKI OKOLICI?

Pod tem naslovom je izšel v »Slov. Gospodarju« nedavno članek, v katerem vpraša pisec za mnenje, da-li ne bi kazalo saditi ob levem bregu Drave od Selnice do Maribora žlahtni kostanj (»maronji«), kakor ga nahajamo v južnih Tirolah in drugod. K temu bi pripomnili sledeče:

Žlahtni kostanj je rastlina solčne Italije ter zahteva višjo povprečno letno temperaturo, nego pri nas razširjeni navadni pravi kostanj (Castanea vesca). Poleg tega je občutljiv proti mrazu in naših ostrih zim skoraj gotovo ne bi prenesel. Kostanj se sponaša le v globokosežni, zmerno-vlazi in rahli zemlji, dočim mu skalovit svet, apnena in laporjeva tla ne ugajajo. Zategadelj bi tudi na omenjenem hribu proti Kamnici — vsaj v srednjih in višjih legah — radi plitve zemlje in pomanjkanja vlage najbrž ne uspeval. Ker je tedaj malo upanja, da bi se poskusi z žlahtnimi kostanji pri nas obnesli, priporočam, da se poiščejo po južnih pobočjih Pohorja dobre kostanjeve vrste z debelimi plodovi, ki mimogrede omenjeno, zaostajajo le prav malo za maroniji. Iz pridelka drevesa, ki se odlikuje po bogati rodovitosti, odberemo najdebelejše, lepo razvite, popolnoma zrele plodove ter jih posejemo v drevesnico. Vzgoja je ista kot pri drugem drevju, vendar s to razliko, da kostanja ni treba požlahtnjevati. V tem je velika prednost, kajti cepljenje ni tako enostavno kot pri drugih sadnih plemenih, ker se kostanj ne prime rad. V 4—5 letih so drevesca razvita in se morejo presaditi na stalno mesto. Lahko pa sejemo kostanj, ko smo zemljo primerno pripravili, tudi kar na stalno mesto. S tem si prihranimo poznejše presajanje ter dobimo čvrsto in trpežno drevje. Razume se, da zahteva vsak tak nasad prva leta več varstva, zlasti pred živino. Ker je malo rastlin, ki bi donašale toliko koristi kakor kostanj (les, listje, cvet, sad), je želeti, da se to sadno plemo v bodoče bolj upošteva ter razširi povsod, koder so dani potrebni pogoji.

Legs s plitvo in razmeroma bolj suho zemljo, ki za kulturo drugih rastlin niso prikladne (kot n. pr. zgoraj omenjeni opuščeni vinograd proti Kamnici), bi pa kazalo zasaditi z žlahtnimi lešniki. Leska je jako skromna rastlina in uspeva tudi še v manj ugodnih okoliščinah. Če računamo, da stoji na enem hektarju zemljišča 700 leskovih grmov ter prinaša vsak grm povprečno 1 in pol kg. znaša celotni pridelek na leto 1050 kg ali okroglo 1000 kg lešnikov. Vsekakor lepa množina, ki vrže uvaževanja vredne dohodke. Najceneje pridemo do cilja, ako kupimo nekatere sadike od dobrih sort v drevesnici in jih nato sami razmnožimo. Razmnoževanje se vrši najbolje z grobanicami v posebnem matičnjaku. Zanesljive drevesnice za dobavo žlahtnih lešnikov so: L. Späth, Berlin; Baumschulen Janorschke, Oberglogau; Hauber, Tolkowitz pri Draždanah. V bodoči jeseni bo mogoče dobiti nekaj sadik tudi pri drž. srednji vinarski in sadjarski šoli v Marboru. Kdor se zanima za to kulturo izčrpnije, naj blagovoli prečitati mo' članek »Žlahtni lešniki« v 9.—12. številku »Slovenskega Sadjarja« za leto 1922.

Profesor Jože Priol.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Od 15. do 17. januarja 1927 se bo v Društvenem domu v Ptujju vršila vinska razstava z vinskim sejmom za mariborsko oblast. Privedite je slična oni v Št. Ilju v Slov. gor. Vino je poslali ali v steklenicah ali v sodčkih najkasneje do 12. januarja. Sicer pa se naj vsak ponudilec takoj oglasi pri: »Odboru za oblastno vinsko razstavo v Ptujju«, ki mu bo poslal natančnejšo instrukcijo in prijavnico, da jo izpolni in podpiše. Šele po izpolnitvi in podpisu prijavnice dobi dotičnik pravico, razstaviti svoje blago. — Pri tej priliki se tudi ude opozarja, da je zadnji čas plačati za prihodnje leto udnino, ki znaša 20 Din. Sprejema se v trgovini gg. Klanjšek in Penič, Vetrinjska ulica 9. — Načelnik.

Proračun mariborskega okrajnega zastopa za l. 1927 je razgrnjen do dne 15. decembra 1926 javno v vpogled v pisarni Okrajnega zastopa v Mariboru, Koroška cesta 26 II, med uradnimi urami.

Ljutomerska sadjarska in vrtnarska podružnica ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m., ob pol 9. uri dopoldne, v pevski sobi (nekdanja realka) s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo in blagajničarjevo. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. 5. Nabiranje članarine za leto 1927. Pridite zanesljivo vsi člani in prijatelji sadjarstva. Vsak sadjar naj bo član podružnice, oziroma društva! — Predsednik.

Konjice. Podružnica Cebelarskega društva in Sadjarskega in vrtnarskega društva za tukajšnji srez imata v nedeljo, dne 12. decembra 1926, ob 9. odnosno 10. uri v deški šoli svoja letna občna zbora. Poleg običajnih točk so na sporedu predavanja gg. Miloša Levstika iz Celja in Josipa Zdoenca iz Žiž iz raznih panog umnega sadjarstva (zimsko oskrbovanje, važnost sadjarstva, pomen sadjarskih organizacij i. dr.). Kmetovalci, čebelarji, sadjarji, vrtnarji in drugi, udeležite se občnih zborov ozir. predavanj v čim obilnejšem številu.

Mariborski trg, dne 4. decembra 1926. To pot je bilo 70 slaninjarjev na trgu, ki so pripeljali 2219 zaklanih svinj seboj in so prodajali meso in slanino po običajni ceni 10.50 do 25 Din za kg na drobno, 14 do 17 Din za kg na debelo. Domači mesarji so prodajali po dosedanjih cenah, pač pa so se klobase precej pocenile. Kljub tem nizkim cenam je cena hrenovkam po gostilnah 5 Din za komad, to je kakor je bilo pred dvema leti. Seveda bi jih gostilničarji oziroma klobasarji lahko prodajali ceneje, kajti v gostilnah po deželi, posebno po Slovenskih goricah jih prodajajo po 3 Din komad. Perutnino in dragih domačih živali je bilo okoli

700 komadov. Cene so radi bližajočih se božičnih praznikov precej poskočile, posebno pri goseh in puranih, ki so se prodajali celo po 100 do 200 Din komad. Srne in zajci 20 do 40, morske ribe 20 Din kg. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice. S temi stvarmi trg ni bil posebno dobro založen, pač pa je bilo 7 stožnic v katerih so prodajali v soboto in v nedeljo medicarske in druge izdelke za Miklavžev večer. Krompirja in čebule je bilo samo 5 vozov. Cene so bile krompirju 1.50 do 2 Din, kislemu zelju 3 do 4, kisli repi 2 do 3, paradižnikom 8 do 10, medu 25 do 30, maslu surovemu 40 do 46, kuhanemu 46 do 50, čajnemu 50 do 60 Din kg. Endiviji, ohrovtu 1.50 do 2.50, zeljnatim glavam 0.50 do 4, karfiolu 4 do 10 Din komad, mleku 2.50 do 3, smetani 12 do 16, oljčnemu olju 26 do 36, bučnemu olju 18 do 24 Din liter; jajcam 1.75 do 2.25 Din komad. Sadju: jabolkam in hruškam 4 do 12, grozdju 8 do 15 Din, orehom 10 do 12, luščenim 35, dateljem 25 do 35 Din kg, kostanju 2.50 do 4 Din liter (surovemu), 6 do 7 Din liter (pečenemu). Cvetlicam 0.25 do 5 Din, z lonci vred 10 do 75 Din komad; agavam, alojem, ind. kaktusem, palmam (sadikam) 5 do 10 Din komad. Lončeni in leseni izdelki 1 do 120 Din komad, brezovim metlam 2.25 do 6 Din komad, lesenim grabljam 8 do 10 Din komad, koruzni slami 25 do 30 Din vreča.

Seno in slama na mariborskem trgu. V torek, dne 30. novembra so kmetje pripeljali 3 vozove sena in 1 voz slame, v soboto, dne 4. decembra pa radi slabega vremena samo 1 voz slame na trg. Cene so bile senu 80 do 100, slami po 50 Din za 100 kg. V sredo dne 1. decembra je izostal tržni dan radi držav. praznika.

Pridelovanje žita. Zopet je izšla knjižica Delegacije proizvajalcev čilskega solitra. Prav potrebna nam je bila, kajti dosedaj ni imel naš kmetovalec spisa, ki bi v kratkem obdelal te zanj tako važno tvarino. Knjižica nam v uvodu pove, kako smo v naši državi sploh, in v Sloveniji še posebej, zaostali glede pridelkov žita in kako daleč pred nami so v tem oziru kmetovalci drugih držav. V poglavju »O žitih sploh« dobimo opis žitnih rastlin in njih zahteve glede zemlje. Oddelek »Gojenje raznih vrst« nam poda navodilo o gnojenju žit, pojasni učinek raznih organskih in umetnih gnojil ter način njih uporabe; obenem nam predloži še druge pogoje za povečanje žetvenih pridelkov. Sledijo še odstavki o kolobarjenju zemlje, pripravi semena, o setvi, o oskrbovanju setve in o žetvi. Sploh dobimo v tej knjižici, ki ima 52 strani, vsa navodila, ki so potrebna za zvišanje pridelkov žita. Vsak poljedelec, ki bo pazljivo prečital ta spis, bo lahko iz njega črpal dovolj naukov, ki mu bodo prinesli obilo koristi v njegovem gospodarstvu, če jih bo upošteval. Zato vsem toplo priporočamo to knjižico in to tembolj, ker jo na željo dobi vsak brezplačno. Oglasiti se mu je samo pismeno na naslov: Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno dopošlje tudi še druge kmetijske knjižice delegacije, bodisi slovenske ali srbohrvatske.

Za razvedrilo.

Opravičilo. Pred sodnijo je stal kmetijski fant, ki se je v gostilni stepel. Sodnik mu je rekel: »Ali morete na kak način opravičiti svoje postopanje, ko ste vrgli vrček za pivo v glavo svojega tovarša in ga težko ranili?« — Fant: »Gospod, ne zamerite, saj je bil vrček že počen!«

Narobe svet. Gospod v mestu pride domov in vidi, da je nova služkinja že zopet odšla. Moral je z gospo, ki ni znala kuhati, v gostilno. Tu so ga vprašali: »Ali ste zopet brez kuharice?« — »Zopet. Moja gospa ji je vse narobe naredila, pa je šla!«

Te nič ne briga! Na sredi morja je plaval ladija. Nastal je velik vihar, ki je grozil, da bo ladijo potopil. Mož in žena sta bila v svoji sobici in žena je grozovito vpila. Mož pa jo je potolažil: »Kaj se neki dereš! Saj ladija vendar ni tvoja!«

Trije snubci obenem. Hčerka je rekla materi: »Mati, zakaj pa je oče naročil kar tri snubce obenem?« — Mati: »Naš oče je moder, zdaj ti trije snubci drug drugemu dote zmanjšujejo!«

Advokat brez službe je stal ob reki, v kateri pa se je nekdo potapljal in klical na pomoč. Advokat mu je rekel: »Rešiti vas sicer ne morem, a testament pa lahko napraviva!«

Uradnik in mesec. Uradnik je vprašal kmeta: »Kaj pa imate raje: solnce ali mesec?« — Kmet: »Solnce! Solnce mi pomnožuje pridelke!« — Uradnik: »Jaz pa mesec, kajti jaz dobim redno mesečno plačo, solnce pa nikdar!«

Na davkariji. Kmet-radičevce je prišel na davkarijo: »Gospodje, zdaj pa je konec davkov, tako je rekel Radič na shodu!« — Gospodje so mu odgovorili: »Davkov res ni več, zdaj so le porezi!« — »Kaj pa je to?« je vprašal kmet. — Gospodje so mu odgovorili: »Dokler ste dajali, je bil davek, zdaj ko dajati več ne morete, vam bomo pa porezali — vse žepe in jih centralizirali na naših davkarijah!«

Javimo Vam, da so našli zlatnike v našem »Gazela« milu sledeči: Franjo Kralj, Breznik pri Škocjanu, kupil milo pri tvrdki Ivan Gobečnik, Škocjan pri Mokronogu; Micka Belčijan, Litiija, kupila milo pri tvrdki Lebinger & Bergman, Litiija; Neža Breščak, Polzela, kupila milo pri tvrdki Josip Rojnik, Polzela; Jana Gjurin, Gravešina pri Zagrebu, kupila milo pri tvrdki Rudolf Weiss, Zagreb; Ana Slave, Berčice pri Metliki, kupila milo pri tvrdki Jože Brožič, Metlika; Reberšek, Cerknica, kupila milo pri tvrdki Ivan Butkovič, Cerknica; Suzana Černe, Bezena pri Rušah, kupila milo pri tvrdki Franjo Lamprecht, Ruše; Marija Varl (Mihova), Kamnagorica, kupila milo pri Konsumnem društvu Kropa; Dragutin Spiranec, Karlovac, kupil milo pri tvrdki Stržalkovski, Karlovac; Marija Kozič, Murska Sobota št. 248, kupila milo pri tvrdki Franc Kūhar, Murska Sobota; Marija Škrjanc, Bizovik št. 41, kupila milo pri tvrdki Perdan, Ljubljana; Elizabeta Brlek, Slivnica, kupila milo pri tvrdki Anton Vodenik, Hoče pri Mariboru; Marija Bohinc, župnišče Brezovica, kupila milo pri tvrdki Čuden, Brezovica; Magda Šautek, selo Rudeš, opšt. Vrapče pri Zagrebu, kupila milo pri tvrdki S. Schreiner, Zagreb; Marija Majerič, Sv. Miklavž pri Ormožu, kupila milo pri tvrdki Anton Golenko, Sv. Miklavž pri Ormožu; Milka Lemaič, Banjaluka, kupila milo pri tvrdki Gjorgjo Stričević, Banjaluka; Antonija Gros, Dobetina, kupila milo pri tvrdki Makso Turnšek, Nazarje; Cecilija Dobaj, Duplica pri Kamniku, kupila milo pri tvrdki Jožef Klemenčič, Kamnik; Frančiška Zakrajšek, Novavas pri Rakeku, kupila milo pri Delavskem konsumnem društvu Novavas pri Rakeku; Bara Simonič, Vinjivrh, kupila milo pri Delavskem konsumnem društvu Semič; Antonija Kordiš, Retje št. 14 pri Orteneku, kupila milo pri tvrdki Josip Kožmerl, Retje pri Orteneku.

Poceni užitek za Vas je: umivajte se z »Elsa mila«
Poznavalci pravijo: Fellerjeva Elsa mila so od vsakega dobrega najbolje! Ta mila zdravja in lepote niso samo toaletna mila prijetno dišča in močno se peneča, temveč imajo v sebi tudi še medicinsko preizkušene in dobro delujoče sestavine ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubujočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se šest vrst Elsa mila: Elsa lilijino mlečno milo, Elsa rumenja kovo milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa boraksovo milo, Elsa milo za britje, Elsa katransko ali šampon milo. — Za poizkušnjo 5 kosov Elsa mila že obenem z zavojnino in poštino za 52 Din, proti naprej poslanem denarju. Po povzetju za 10 Din več (za poštino). Naročila upravitelj karnarju Eugenu V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg št. 341, Hrvatska.

Zena in mož, veliko in malo se veseli s tisoč krasnimi stvarmi, ki se najdejo v že v pregovor došlim velikem ilustriranem Suttnerjevem ceniku. Na njem se nobeno oko tako brž ne napasel. Tu se nahajajo ure, dragulji, žepni noščki, škarje, doze, kresila, godala, razne potrebščine kot kape, naramnice in velika množina različnih praktičnih predmetov, po vsaki ceni. Suttnerjev katalog je res veselje v hiši in naši čitatelji ga dobijo zastonj, ako ga naroče od svetovne razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermecki, Celje, po globoko znižanih cenah. 1652

Specialist za ženske bolezni in porod
dr. BENJAMIN IPAVIC V MARIBORU, Gosposka ulica 46
zopet redno ordinira od 10. do 12. in od 3. do 4. ure.

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znakah. Upravištvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka (2 D) za odgovor.

Službo za šafarja išče Rudolf Lehner, Razvanje 21, Hoče.

Krepkega vajenca za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, na Trnovo. Nekoliko temu delu vajeni imajo prednost. 1693

Učenca, ki ima veselje za čevljarstvo sprejme Anton Vođšek, Ptujška gora. 1692

Denar brez truda lahko zasluži vsakdo, kdor nam imenuje svojega soseda, prijatelja ali znanca, ki se želi zavarovati proti požaru, vlomu, nezgodam, jamstvu in življenju. Ponudbe pod »Domača zavarovalnica 1926« na upravo. 1689

V najem vzamem posestvo do pet oralov, ali pa majerijo. Imam 6 moči. Naslov v upravi. 1680

Proda se radi družinskih razmer takoj nova pekarna z branjerijo in lesno trgovino, kjer se tri prometne ceste skupaj stekajo proti mestu, kjer se še zanaprej upa na večji uspeh trgovine. Cena 200 tisoč dinarjev; je hiša in gospodarsko poslopje in pekarske potrebščine. Naslov v upravi. 1683

Hiša s sadnim vrtom in poljem v Pobrežju se proda. Stanovanje takoj na razpolago. Naslov v upravi. 1682

Prijavite posestva v najem, zameno, na prodaj! Prve prijave brezplačno. Cim več posestev bo pripravljeno, tem večja izbira in možnost za dobro kupčijo. Naslov »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4. 1687

Gostilne, trgovine, mline na prodaj, najem, na račun. Prve prijave za ponudnike brezplačno. — Naslov »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4. 1685

Mlin z žago, dobrodocho in 2 mlina, primerna tudi za žago ugodno na prodaj. Naslov »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4. 1686

Stanovanje, malo uro od Maribora, hiša in kuhinja, na željo tudi vrh, klet, svinjaki in drugo; na desnem bregu Drave. Naslov v upravi. 1688 2-1

Prodaj posestvo, pripravno za rokodelce ali penzioniste, na lepem kraju, 10 minut od železniške postaje, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, trije travniki, ena njiva in gozd. Cena 45.000 D. Naslov Sattler, Dražavas, pošta Loče. 1694

Proda se posestvo, na katerem zraste čez 70 polovnjakov pijače, 9 oralov je gozda, celo meri 28 oralov. S celim inventarjem in 30 polovnjakov pijače se proda za 187.500 Din.; plača se lahko polovico, je ¼ ure od Maribora. Lubej, pekarna, Lajtersberg, p. Pesnica. 1697

Posestvo kupim v prometnem kraju. Ponudbe z opisom na Glinšek, Sv. Lovrenc 34, p. Sv. Pavel pri Preboldu. 1667

Ovčjo volno kupim vsako množino in sprejem povzročene ponudbe z navedbo cene. P. Majdič, Celje. 1678

Voz s senenimi lestvami in kripo se po ceni proda. Maribor, Tržaška cesta 44-I. 1679

Večjo množino mlečnih vrčev prodam, skupno ali posamezno, po nizki ceni. Vinko Orgizek, Laporje. 1684

Zastonj dobite eno volneno ruto pri nakupu za 100 Din vrednosti blaga pri J. Trpin, Maribor, Glavtrg 17. 1691

Cepljene trte, na ameriških podlagah, pod vsako konkurenčno ceno nudi trtica Franc Zelenko, trtnar, Rucmanci, Sv. Tomaž pri Ormožu. 1655 10-1

I. slovenske drevcesnice in trsnice J. Dolinšek, St. Pavel v Savinjski dolini, dobavijo priznano najbolje sadike. Zahtevajte cenik! 1638

Borove in smrekove hlode, 8 m dolge, od 16 cm naprej, debele kupi za zimsko dobavo večje količine. Naslov v upravi. 1589

Na Göthe cepljeno izabelo oddaja la komad po 150 Din; razpolaga tudi z vkoreninjeno šmarnico. Anton Hrastnik, St. Ilj pri Velenju. 1542

Vinko Hrastnik, ekonom, St. Ilj pri Velenju nudi prav krasno trsje, cepljeno na Göthe št. 9 in Rip. Port, ter večjo množino sadnih divjakov. Cene izredno nizke, za rast se garantira 95%, za pristočnost sorte 100%. 1541

Najceneje se kupi manufakturno in specerijsko blago, železnina, Alfe, cement in vse stavbene potrebščine pri Karlu Sima v Poljčanah. Tam se tudi kupuje po najvišjih cenah kosti, cunj, staro železo in vse poljske pridelke. 1283

Pletene jopice, bluže, opravnike, robce in sploh vse pleteno obleko za moške, ženske in otroke si najlažje izberete in najceneje kupite tam, kjer se izdeluje in to je edino v strojni pletarni Marije Vežjak v Mariboru, Vetrinjska ulica 17. Prodaja se na trgovce tudi na debelo. 1486

Vabilo. Nabavna in prodajna druga v Gor. Sv. Kungoti vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši dne 12. decembra t. l., ob 14. uri v gostilni Skrybe. Dnevni red: Poročilo likvidatorjev. Načelstvo. 1696

Izjava. Podpisana Ana Vrbnjak v Križevcih, prekličem vsa tista žaljiva in sramotljiva obrekovanja, ki sem jih razširjala o Antoniji Babič kot neresnična, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. 1681

Za bodočo zimsko sezono, kakor tudi za
božična darila
se zaradi pomanjkanja prostorov sledeče stvari razprodajajo s 25% popustom: domače čevlje za gospode, dame in otroke v volni in usnju, samoveznice, pipe, doze za tobak in cigarete, ustnike, pisemski papir, kakor tudi igrače, denarnice za gospode in dame, damske ročne torblice itd.
Josip Mlinarič, Maribor
Glavni trg 17. 1503

Uglasi v Slov. Gospodarju
imajo najboljši uspeh

Poslano.
Vse gospodinje, katere dosedaj še ne kupujejo prvovrstnega pridanega kavi, naše domače Kolinske eikorije,
prosimo, da s popolnim zaupanjem povsod zahtevajo Kolinsko eikorijo in gotovo bodo zadovoljne.
— Pri nakupovanju
pazite, da dobite pravo našo Kolinsko eikorijo, katero iz najboljših snovi z novimi modernimi stroji izdelujejo izvežbani domačini in ki zato zasluži, da se vporablja v vsaki slovenski rodbini. 1690

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

kupujte samo v

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU

te-le predmete:

božične in novoletne razglednice in dopisnice. Perje in cvetje za rože, svileni in barvani papir. Jaslice, že sestavljene, podobe za jaslice, rutke za v kot, okrasni trakovi, okraske za božična drevesca, čarobne svečice in male svečice za božična drevesa in jaslice. Zlata pena, zlati trakovi, laski

ta-le darila:

knjige poučne, zabavne in znanstvene; albume za razglednice in poezije; pisemski papir v kasetah in mapah; pisalne garniture; nalivna plesa; razne nabožne slike; molitvenike v izredno lepih vezavah; vse pisarniške potrebščine; knjige, slikovnice za mladino, novo došle.

V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru,

KOROŠKA CESTA 5

in v podružnici

ALEKSANDROVA C. 6

boste kupili najceneje; pismena naročila se odpremijo najhitreje. Trgovci dobijo običajni popust!

V BOJU ZA BOLJŠE ŽIVCE IN VEČJO DELAZMOŽNOST

Kako se izučim svoje živčne bolezni?

To kočljivo, kot globok vzdih zveneče vprašanje uhaja tisočim in tisočim iz prsi. Živčna oslabelost je namreč najrazširjenjša bolezen sodobnega omikanega sveta, in nazvali bi jo celo mogli kulturno bolezen. Razdražljiva oslabelost živčnega sistema je vedno pogostejša, težki boj za obstanek in posest je vedno srašnejši in ostrejši. Kako različni so torej tudi pojavi te bolezni! Od navadnega tiščanja do beshnih bolečin po eni ali po obeh straneh glave, pešanja spomina, otežanje razmišljanja, razdražljivost, oslabelost volje, oslabljenje glasu, vsiljena raztresenost, omotičnost, nezmožnost za duševno in telesno delo, muke v nespčnosti, odljudnost, strah od vsakega in od vsega, neodločnost v najnavadnejših vsakdanjih opravilih, nezmožnost za hojo in stoji itd. Občutki strahu morejo postati čedalje bolj strašni.

„Nobenega dneva miru ne najdem več in misli mi rojijo po glavi kar brez vsakega reda“, tako tožijo premnogi. Tuhtanje, površnost v službi, nesigurnost v govorjenju, pomanjkljivost pri pisanju, tresenje udov, črevesne in želodčne težave in motenja v prebavilih, nerednost stolice, zbadanje in trganje v udih,

krvni zastoj in krvna valovanja, kronično hladne noge, napadi s pojačanim utripanjem srca, potrtost in pomanjkanje sape, nervozno dregetanje od mrzlice in zime, nenadno zardjenje in pobleđenje itd.

Ali je kaka pomoč?

Če hočemo priti v okom živčni oslabelosti z mnogoterimi njenimi bolezenskimi pojavi, se mora predvsem ojekleniti naša volja. Pomanjkanje energije in volje živčno bolanega je glavni vzrok življenjskim neuspehom.

Odpri mo svoje oči!

Dandnevo vidimo posameznike, ki so zgrešili svoj cilj, ker so se brez volje udali v svojo žalostno usodo. Slab in omahljiv značaj je podoben veternici, ki je prepuščena na milost sunkom vsakega vetra. Marsikaj se priporoča živčno bolnim za zdravlilo in priznati se mora, da so mnogotera oznanila vsekakor pretirana, vendar pa so pota, ki vodijo k ozdravljenju.

Ne bodite nehvaležni

naravi, ki nam, četudi po ovinkih skzi znanstveno očičevalne roke kemika, nudi sredstva, ki so zares znamenita in koristna, ker krepijo in zdravijo. Tak dar milosti narave je

Pravi Kola-Lecithin,

ki osvežuje, dviga delozmožnost in življenjsko moč, je najboljšo hranivo za živce in možgane, izboljšava kri, jo pomladuje, donša veselje do življenja, mladostni občutek kipečega zdravja in delovne moči, kar jamči za uspeh in srečo. Kola-Lecithin varuje živce od oslabljenja in jih stori odporne proti vsem na porom. Kola-Lecithin dovaja telesu vse one snovi v najčistejši obliki, iz katerih se razvijajo in nadomestujejo telesne celice.

Mnogi zdravniki,

med njimi slavni raziskovalci in vseučilišni profesorji, so Kola-Lecithin preizkusili in s svojim sijajnim priznalnim mnenjem toplo priročili. Zahtevajte

brezplačno poizkusno

in zelo izčrpen, poučen spis o živčnih boleznih. Poslal Vam jo bom takoj poštine prosto ter porsem zastonj.

Citajte ta spis, in uvideli bode, da izza vsake resnejše bolezni tiči kot predhoden vzrok slabljenje telesne moči. Kola-Lecithin dviga telesno moč. Prepričali se bode, da je mogoče resnično podaljšati življenje, odvrniti bolezni, ozdravljati bolne, krepiti slabotne, ustavljati omahljive in osrečevati nesrečne.

Treba je le hoteti!

Pravo spoznanje nevarnosti učinkuje pomirjevalno na duševno razpoloženje, ako se obenem učimo spoznavati pota, ki zmagovalno vodijo iz te nevarnosti.

Ernst Pasternack, Berlin, S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 769, Deutschland.

Somišljeniki, širite naš list!

Kupujem stalno borov, smrekov in jelkin les za rudokope. Plačilo najamčeno. Ponudbe na Dragotin Korošec, Rečica ob Paki. 1401

Čepljene trte ima letos kakor leto I. trničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj — od najbolj priporočljivih vrst na ameriških podlagah, kakor tudi na podlagi Berlandieri x Teški 8 B, ki po zahtevi mnogih strokovnjakov raste najbolje v vsaki zemlji, tudi kjer na drugih podlagah poredijo; še za posajenje starih vinogradov je najbolj priporočljiva. Ker so zaloge velike, še je sedaj cena zelo nizka in se priporoča takoj naročiti. Zahtevajte brezplačni cenik! 1617

Lepe željate glave kupi še Lovrec, Maribor, Slomškov trg 16, predpoldne Glavni trg, vrsta olja. 1645

Kmetje

najboljše zamenjate in prečate v tovarni bučnega olja J. HOCHMÜLLER v MARIBORU pri starem mostu juž. breg Drave Po nizki ceni dobite najboljše strobe in prgo. 1026 12-1

Izšla je

Blasnikova **VELIKA PRATIKA**

za navadno leto 1927, ki ima 365 dni. »VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevani in je še danes najbolj obračtan. Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi jo ne bilo dobili, naj se naroči po dopisnici pri

Blasnikova nasl. tiskarna in litografski zavod Ljubljana, Breg št.12.

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.
Dobiva se v vseh
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.

V dveh stavkih!

Vse delo Vaših konj napravi Fordson boljše, za polovično ceno in v polovičnem času.

On obdela jeden hektar v štirih urah, dela z najcenejšimi obratnimi sredstvi in nadomestuje stoječi motor

Cena traktorja: **Dinarjev 37.500**—
Franko Rakek
Zaščitnik blata ekstra
Cena neobvezna

Fordson

Izdelek Fordove Motor Company

Obiščite še danes enega izmed naših brezštevlnih zastopnikov v Kraljevini

Za Božič in Novo leto

priporočamo:

- okraske za drevo
 - čarobne sveče
 - svileni in barvani papir
 - kreppapir
 - jaslice napravljene
 - rutke za v kot
 - podobe za jaslice
 - božične in novoletne dopisnice
 - perje in cvetje za rože
 - Lameta in Feenhaar
 - zlata pena
 - albumi za dopisnice in poezije
 - pismeni papir v kasetah in mapah.
- Velika izbira tintnikov, garnitur za pisalne mize in zlatih naliv peres (Füllhalter).
Reklamni koledarji za novo leto.
Zaloga knjig v slovenskem, hrvatskem, nemškem in drugih jezikih.

Goričar & Leskošek

Celje, Kralja Petra cesta 7-9.

V-letrgovina s papirjem in knjigami.

Na veliko! 1654 Na drobno!

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri

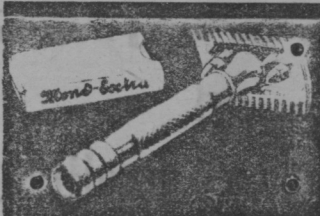
Okrajni posojilnici v Ljutomeru

r. z. z. n. s.

ki obrestuje hranilne vloge najboljše, Tekoči računi.

Posojila na poroštvo, zastavo in vknjižbo.

Uradije od 1. maja 1926 vsak delavnik od 8. do 12. ure.

DENAR

štedi in brij se sam! Dober brivski aparat Din. 15, fin 24, zelo fin 33, jeklena britva 10, fina Solingen 20, poniklan lasostrižnik 40, jeklene škarje 6, žepni nož 3.25, žlice, jedilno orodje kakor sploh vso jekleno robo prodaja v prvovrstni kakovosti veletrgovina R. Stermecki, Celje, št. 24. Pišite takoj po ilustrovani cenik z več tisoč predmeti. Železniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engros cene

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje najlepšo zlatino in srebrnino, ure, verižice, prstane, uhane, zapesnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, doze za cigarete, denarnice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker

Vam se nepovšečno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne tvrčke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Božična darila

se dobi poceni pri

I. Trpin, Maribor, Glavni trg in sicer: belo platno po 7 Din, za rjuhe po 22 Din- volnene rute po 10 Din, plete po 40 Din, Velur za damske plašče od 80 Din naprej, najfinejši kamgarn po 180 Din. Ne zamudite prilike! Oglejte si pred nakupom! 1622

V manufakturni trgovini 1523

Srečko Pihlar

Maribor, Gosposka ulica 5

kupite dobro, lepo in poceni. — Velika izbira lepega in dobrega blaga za moške in ženske obleke. — Oglejte si pred nakupom zalogo in izložbe. — Najnižje cene.

Dr. JOS. MAJČEN,

volonter-asistent na kirurški kliniki (profesor Haberer) v Graz-u, je svojo prakso zopet otvoril. Ordinacijske ure 8-9, 2-4, telefon 396.

Maribor, Aleksandrova cesta 21. 1666

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri Belem volu), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje. 50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 560 D, 80 cm veliki po 700 D, 90 cm veliki po 80 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

in lesene podobe (korpuse) stanejo Velikost 28 cm po 45 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 95 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

in kovinaste podobe stanejo v različnih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

in kovinaste podobe stanejo v različnih velikostih in izdeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Ispeljava je zelo skusna in solidna ter se tople priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, isto kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

[V trgovini

Franc Kolerič, Apačo

morate kupovati, ker

tam dobite dobre blage po nizki ceni.

Velika izbira blaga vsaki vrsti. 1098

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Prvim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevati.
K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

RESNICA

Je, da kupite: češko sukno, volнено blago, hlačevino, tkovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, sragee, čevlje in drugo različno blago najbolje kakovosti po nižanjih cenah samo v manufakturni trgovini

„Pri solncu“

Za obilen obisk se priporoča: **K. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 9.**

Pozor!

Tvrška Schweitzer

nudi svoje prvovrstne šivalne stroje z 10 letno garancijo z ceno 2500 Din, s štikarjijo 2800 Din, ženske in moške bicikle 1600 do 2000 Din, vse vrste plašče »Mihelin« itd 80, 90 in 100 Din, zračnice »Mihelin« itd. 30 in 40 Din.

GLAVNO ZASTOPSTVO IN ZALOGA R. WRAČKO (poštna hiša, Ptuj)

Pozor!

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlačevino, volнено blago, barhent, cefir, platno, robece, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Soštarič, Maribor,

ALEKSANDROVA CESTA.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

Kostanjeva drva za tanin

neobeljena, do 1.20 m dolga, od 10—45 cm, neklana, kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjem plačilu, event. proti akreditivu: Ernest Marine, Celje, Zrinskega ulica 4. Posredovalci dobijo provizijo. 1433

Dajtel

Glavni

MARTIN SUMER, KONJICE

Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjice treti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dobi. — Za prav obilen obisk se uljudno priporočam!

?? Ali ste se že prepričali ??

kje se najcenejše in najboljše kupuje: vsakovrstne žepne, budilne in stenske ure, verižice, prstane, uhane, priveske ter razne optične predmete

ako ne, zahtevajte takoj brezplačno veliki ilustrirani cenik od eksportne tvrdke švicarskih ur

„JUPITER“, F. KNESER, MARIBOR
Aleksandrova cesta 27g. 1636

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica št. 6

R. Z. Z. N. Z.

Stolna ulica št. 6

Hranilne vloge brez odpovedi po 6%.

Na trimesečno odpoved po 8%

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa 10 10

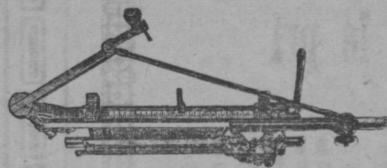

JOSIP PETELINCA

LJUBLJANA (blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke Gritzner, Adler in Phönix

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. — Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke »Dubied«. — Pouk o vezenju in krpanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica na razpolago.

Kolesa 10 10

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

v lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 5., pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Vse te lepe stvari: kupa, čopič, torbica in druga darila lahko kupite, ako najdete v milu „Gazela“ samo en ulatnik. V vsaki torbi kupa najbrže priznanega mila vsebuje namreč po 1 ulatnik in ako imate srečo ga boste sigurno našli.

Vpoštujte to ter pridno perite le s milom „Gazela“ in se odlično po izrečno občuti pač ter jako temeljito in hitro očisti postilo.

GAZELA MILO

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Smarje, Šoštanj, Vrnske in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Fran Strupi Celje

Vam priporoča svoje bogate zaloge steklene ter porcelanaste posode, svetiljki ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd itd. — Prevzema vsakršna steklarška dela. — Najsolidnejše cene in tečna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na dobre in na debele!

Somišljeniki, širite naš list!